Yli neljäsataa dollaria jaetaan rahapalkintoina Vapauden levitysryntäyksessä

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 235 — 1928 Federated Pressin jäsen **Perjantaina, lokakuun 26 p:nä—Fri., Oct. 26** Member The Federated Press XII Vuosik. — Vol. XII

Hallitus käskenyt matruusit rikkureiksi Marseilleen

MERIMIESTEN JA SATAMATYÖLÄISTEN LAKKO KOETETAAN MURSKATA SANTARMISTON JA LAIVASTON AVULLA

PARIISI, lokak. 25. — Ranskan laivaston voimat mobilisoitiin toissa päivänä rikkuripalvelukseen merimiesten lakkoa vastaan Marseilleen, missä 10,000 matkustajaa odottelee tilaisuutta saada jatkaa keskeytynyttä matkaansa Ranskan Afrikan siirtomaihin, ja suuret määrät pilaantuvia rahtitavaroita ovat muodostaneet kriitillisen tilanteen laivakapitalisteille ja liikemiehille.

Vastaten siirtomaavirkailijain ja kapitalistien anomuksiin, ilmoitti yleistentöiden ministeri Tardieu eilen, että hän oli kääntynyt asiassa laivaston puoleen, ja saanut siltä riittäviä voimia, pannakseen käyntiin kuusi lakossa olevaa laivaa. Kaksi näistä laivoista lähti matkalle toissa päivänä ja kolme seuraavana yönä.

Voimakkaat santarmiosastot vartioivat laivojen lastausta ja matkustajia. Laivat ovat menossa Tunisiin, Algeriaan ja Corsicaan.

Kun Corsican saarelle menevä laiva saapuu perille, täytynee sen viipyä melkoisen ajan ennen kun saa lastinsa puretuksi, sillä tänne saapuneet tiedot kertovat, että sikäläiset satamatyöläiset ovat myöskin menneet lakkoon.

Yritykset saada merimiehet hyväksymään epäedullisia välitystarjouksia ovat epäonnistuneet. Työläiset eivät ole suostuneet siihen, että heidän palkankoroitusasiansa jätettäisiin minkään epävarmojen "sovittelijain" ratkaistaviksi. Lakko alkoi, kun työläiset eivät hyväksyneet erikoisen sovittelukomissionin ehdotukset viime kuussa.

Patersonin lakko jatkuu

Työläiset jo voittaneet taistelun muutamissa tehtaissa

PATERSON, N. J., lokak. 26. — Lakko täkäläisissä kutomotehtaissa jatkuu edelleen ilman muutoksia. Työläisten rintama on täysin ehjä ja lakonalaisten tehtaiden ympärille on järjestetty lakkovartioketju.

Työläisten taistelu-into on suuresti lisääntynyt sen johdosta, että työnantajain rintama on osoittanut murtumisen merkkejä. Paterson Silk Co. nimittäin hyväksyi jo union vaatimukset ja samoin on Salzburgin tehdas. Viimeksimainittu liike tosin ryhtyi sovinnon jälkeen rettelöimään, kieltäytymällä ottamasta yhtä aktiivista lakkolaista takaisin työhön, mutta kun työläiset siekailematta järjestivät jälleen lakkovartioketjun tehtaan ympärille, täytyi tehtaan johdon taipua työläisten vaatimuksiin.

Neljä ihmistä murskaantunut lento-onnettomuudessa

TUSCON, Ariz., lokak. 24.—Neljä miestä, jotka lentokoneella olivat etsimässä erästä kadonnutta sanomalehtipoikaa Oraclen karuilta mäiltä, saivat surmansa eilen, kun heidän lentokoneensa putosi alas. Kuolema kohtasi lentokoneessa olijoita joko putoamisen yhteydessä tahi heti sen jälkeen syttyneessä tulipalossa, mikä tuhosi lentokoneen lopullisesti.

TIMANTTIRYNTÄYS TRANSVAALISSA

Welverdiend, Transvaal, Etelä-Afrika, lokak. 25. — Toistatuhatta henkilöä ottivat täällä osaa kilpailuun jälelläolevista Welverdiendin timanttilietevaltauksista. Kilpailijat kiirehtivät valtauksia tekemään useilla sadoilla autoilla. Kilpailu alkoi kaivoskonttorin akkunain avaamisella, joka oli lähtömerkkinä.

RAIVOSTUNUT TALONPOIKA TAPPANUT 7 IHMISTÄ

Varsova, lokak. 25. — Muuan talonpoika, joka alkoi riidellä eräässä koulussa pidetyssä kokouksessa Molhyniassa eilen, tullen sentakia heitetyksi ulos, sai äkkiä raivokohtauksen, jolloin sieppasi eräältä sotilaalta kiväärin sekä tappoi sen pistimellä kaksi poliisia ja viisi siviilihenkilöä, haavottaen samalla viittä henkilöä.

Räjähdyksiä ja tulipalo Norandan sulimolla

Viisi työläistä lievästi loukkaantunut

ROUYN, Que., lokak. 25. — Eilen tapahtui täällä Norandan sulimon hiilen jauhamislaitoksella räjähdys ja seurauksena tulipalo, joiden yhteydessä loukkaantui lievästi viisi työläistä. Jauhettu hiili oli palanut säiliössä noin kymmenen päivää. Tulta rajotettiin ja yritettiin tukahduttaa sulkemalla kaikki ilma säiliöstä, mutta onnettomuudeksi pääsi erään venttiilin avaamisen kautta sinne jälleen ilmaa, minkä johdosta kaasut syttyivät ja synnyttivät räjähdyksen.

Kun tulen valta arveltiin saadun kontrolliin, niin uudistuivat räjähdykset vielä useampaan kertaan, samion leimahti tulipalo ilmiliekkiin niiden seurauksena. Iltaan mennessä oli tulen valta saatu kuitenkn tukahutetuksi.

Siirtolaislasten orjuuttaminen on säännösteltävänä

NUORTEN MAAORJIEN ALIMMAKSI IKÄRAJAKSI PANTANEE 14 VUOTTA

OTTAWA, lokak. 26. — Maahan tuotetaan vuosittain huomattavat määrät lapsia työskentelemään maanviljelyksillä. Nämä lapset ovat suurimmalta osaltaan orpoja, jotka ajetaan Englannin lastenkodeista pois leipäänsä liian nuorena ansaitsemaan. Näiden lasten keskuudessa on tapahtunut tämän tästä itsmurhia, mitkä ovat johtuneet heidän isäntiensä tunnottomasta kohtelusta ja sietämättömön raskaasta raatamisesta.

Täällä on äskettäin pidetty erinäisten lastenhuoltoyhdistysten ja hallitusviranomaisten neuvottelu, jossa on todettu, että näiden siirtolaislasten maahan tuottamisessa, työhön sijottamisessa ynnä muissa suhteissa vallitsee epäkohtia, jotka olisi poistettava.

Tämän vuoksi on kokous päättänyt ehdottaa, että maahan siirtolaisina tuotavien lasten ikärajaksi määrättäisiin edelleenkin 14 vuotta;

että hallituksen siirtolaisministeriö määrittelisi vissit vaatimukset lasten työhön sijottamiseksi;

että lasten huoltaminen annettaisiin ainoastaan sellaisille järjestöille, mitkä siihen kykenevät;

että ennen lasten sijottamista uuteen kotiinsa, paikalla toimitettaisiin tarkastus;

että jokaisella tähän työhön osallistuvalla järjestöllä tulee olla lasten vastaanottokoti;

että lapsille heidän palvelussopimuksensa päätyttyä tehokkaammin yritettäisiin järjestää neuvontaa ja ammattiopetusta;

että maahan tuotettaisiin ainoastaan sen verran näitä lapsia kun heitä voidaan kunnollisesti sijottaa; ja

että lasten maahan tuominen keskitettäisiin erikoisen komitean käsiin ja maakuntain hallitukset olisivat yhteistoiminnassa lasten huoltamisessa ja työpaikkojen tarkastamisessa, jota varten olisi lisättävä tarkastajien lukumäärää.

OBREGONIN MURHAAJA OIKEUDESSA

Mexico City, lokak. 24. — San Angelin oikeudessa on ollut esillä Obregonin murhajuttu. Syytetylle Toralille on vaadittu kuolemanrangaistusta ja häntä avustaneelle nunnaluostarin johtajattarelle 20 vuoden pakkotyötuomiota

HOLLINGERIN SCHUMACHERIN SHAFTI 4,000 JALAN SYVYYDESSÄ

Timmins, Ont., lokak. 25. — Hollingerin Schumacherin kaivosaukon ilmotetaan olevan nyt valmistuneen neljäntuhannen jalan syvyiseksi. Suoritetun työn yhteydessä ilmotetaan tavatun uusia, rikkaita suonia.

Samaan aikaan on liikkeellä huhuja McIntyren ja Hollingerin kaivantoyhtiöiden yhdistämisestä tuotantokustannuksien säästämisen tarkotuksessa.

BABTISTIT KANNATTAVAT AVIOERO-OIKEUTTA

Hamilton, Ont., lokak. 25 — Täällä pidetty Ontarion ja Quebecin baptistiseurakuntien konventsiooni on kannattanut erikoisen avioero-oikeuden perustamista, haluamatta silti saattaa avioliiton pyhyyttä vaaranalaiseksi.

Kapitalistiset sanomalehdet valehtelevat

SANOVAT MAKSETTAVAN VAADITUN KOLME DOLLARIA KOORDILTA PAPERIPUISTA

Kapitalistisissa sanomalehdissä on viime päivinä ollut tulvillaan valheellisia tietoja pohjois-Ontarion paperipuiden katkaisijain lakosta. Ensinnäkin ilmotetaan hallituksen North Bayn ja Timminsin työvälitystoimistojen johtajain todenneen, että lakkoa ei ole mainitulla alueella, mikäli he tietävät.

Toiseksi ovat he todenneet, että työläisille maksetaan heidän vaatimansa kolmen dollarin urakkapalkka neljän jalan pituisista paperipuista, vaikka asianlaita on todellisuudessa siten, että kolmen dollarin palkkaa maksetaan perin harvoissa paikoissa, joissa metsä on jo entuudestaan hakattua tai niin harvaa, että työläiset eivät saa siitä mitenkään irti kolmea dollaria päiväpalkakseen.

Samoin valehdellaan kapitalistisissa sanomalehdissä monista muista seikoista lakon suhteen. Lakkolaisilla on velvollisuutena muodostaa julkisuuskomitea, tai valita eri seuduilla toimivia, vähintään kerran viikossa tilanteesta tarkan selostuksen Vapaudelle lähettäviä kirjeenvaihtajia. Se on heidän velvollisuutensa muita työläisiä kohtaan.

Samoin ei ole haitaksi vaikka lakosta ja tilanteesta tiedotettaisiin hallituksen työnvälitystoimistoille ja porvarillisille sanomalehdillekin.

Kaivosvaltaukset lisääntyneet Quebecissa

321 vuonna 1921 — 22 noin 15,000 kulumassa olevana vuonna

QUEBEC, Que., lokak. 26. — Sen johdosta, että Quebecin maakunnan ilmotetaan pyrkivän ehkäisemään mineraalivaltausten tekemistä, ilmottaa maakunnan kaivosministerin apulainen, että moinen väitös ei pidä paikkaansa ja ilmottaa viime vuosien kuluessa vallattujen mineraalimaiden lukumäärän todistavan toista.

Tehtyjen valtausten lukumäärä on viime virkavuosien aikana ollut seuraava:

1921—22	321	valtausta
1922—23	1,183	valtausta
1923—24	1,750	valtausta
1924—25	5,143	valtausta
1925—26	9,407	valtausta
1926—27	12,686	valtausta
1927—28	15,000	valtausta

Kulumassa olevan vuoden valtausten lukumäärä on arvioitu annettujen prospektorien lupakirjojen ja muiden edellytysten perusteella. Quebecin maakunnan väitetään lyhyessä ajassa muodostuvan vaaralliseksi kilpailijaksi Ontarion metallikaivannoille.

Öljylaiva hukkunut miehistöineen

BOSTON, lokak. 25. — Tänne saapuneen "West Carnifax"-nimisen laivan päällystö raporteeraa, että se oli vastaanottanut hätämerkkejä öljylaiva "David C. Reidiltä", joka ilmoitti olleensa merihädässä jonkun matkan päässä Azoreilta länteen. Saavuttuaan paikalle ei edellämainitusta laivasta nähty muuta jälkeä öljylaivasta, kuin että meri toisin paikoin oli pinnalta öljynpeitossa. Sen vuoksi pidetään varmana, että laiva oli hukkunut kaikkine miehineen. Laivassa oli 45-henkinen miehistö.

SUURPÄÄOMAN EDUSTAJAT PÄIVÄLLISILLÄ

New York, lokak. 24. — Yhdeksän Amerikan teollisuuden ja kapitalistisen suurriiston tienraivaajaa, joiden valtaama yhteinen omaisuus tekee n. 10,000,000,000 dollaria, tulevat olemaan kunniavieraana huomattavimpien teollisuuksien konferenssin juhlapäivällisillä tänä iltana. Nämä ovat: Henry Ford. 65-vuot. autokuningas; Orville Wright, 57-vuot. ja Glen Curtiss, 50-vuot., lentoliikenteen johtajia; Thomas A. Edison, 81-vuot. keksijä; Charles M. Scwab, 66-vuot. rauta- ja teräsporho; Julius Rosenwald, 66-vuot. kauppapohatta; Geo. Eastman, 74-vuot. valokuvakonetehtailija; Cyrus Curtis, kirjapainoporho; ja H. S. Firestone, 60-vuot. kumikapitalisti.

Yhdysvaltain voimatrustin pimeät edesottamiset

Trustin johtajalle maksettu $359,000:in "bonus" palkkioksi hämäräperäisistä palveluksistaan

WASHINGTON, lokak. 25. — Liittohallituksen tutkimuskomissionissa paljastui eilen, että Electric Bond and Share Companyn johtajalle, Sydney Z. Mitchellille, oli sama firma maksanut "lahjapalkkiota" $359,000, ja että eräät muutkin saman firman korkeimmat virkailijat olivat saaneet vastaavanlaisia "palkkioita".

Tutkimus on paljastanut, että tämä firma, joka määrää yli 200:n kaasu- ja valolaitoksen asioista, on ollut suurena tekijänä Yhdysvaltain voimatrustin politiikassa. Yhdessä Insullin ja Dohertyn y.m. intressien johtajain kanssa on Mitchell muovaillut voimateollisuuden poliittisen toiminnan, keinotellut liittovaltiolta ja kuluttajilta miljoonia dollareita.

On paljastunut vissi järjestelmä, jonka avulla on petkutettu kuntien ja kaupunkien voima- ja valolaitosten edustajia. Kaikenlaiset rikolliset menettelytavat lahjuksia myöten ovat olleet käytännössä.

Huhut oikeistolaisen oppositsionin lisääntymisestä N.-liitossa

Kommunistipuolueen poliittisessa toimistossa ei ole oikeistolaista hajaannusta, sanoo Stalin

MOSKOVA, lokakuun. 25. — Varoittaen kommunisteja, etteivät he saa aliarvioida kommunistipuolueen sisällä olevan oppositsionin vaaraa, on Neuvostoliiton kommunistipuolueen toimeenpanevan komitean sihteeri J. V. Stalin pitänyt puheen tk. 23 pnä, jossa kielletään minkäänlaisen "oikeistolaisen" oppositsionin esiintyvän puolueen poliittisessa komiteassa.

Joiltakin hämäräperäisiltä taholta oli alettu levittää voimakkaita huhuja sellaisen oppositsionin olemassaolosta, ja puolue äskettäin aloitti ryntäyksen oikeistolaisia tendensejä vastaan, jotka pyrkivät käyttämään hyväkseen nykyistä viljapulaa poliittisia tarkoituksiaan varten.

Stalin selitti, ettei mitään ristiriitoja esiinny poliittisessa toimistossa, mutta okeistolaisuutta sensijaan löytyy jossakin määrässä puolueen alemmissa kerroksissa.

Sanomalehdistö edelleenkin käsittelee innostuneesti Amtorg Trading Corporationin ja General Electric Companyn välillä tehtyä sopimusta, jonka mukaan vimeksimainittu amerikkalainen suurfirma sitoutuu toimittamaan Neuvostoliitolle sähkölaitteita yli $21,000,000:n arvosta 11 vuoden maksuajalla. Lehdet osoittavat, että tämä on ensimäinen kerta, vuoden 1917 jälkeen, että Venäjä on saanut Yhdysvalloista luottoa.

Kaivosmurhan uhrien ruumiita löydetty Tshekkoslovakiassa

Olivat saaneet surmansa kahdeksan vuotta takaperin tapahtuneessa luhistumassa

PRAG, Tshekkoslovakia, lokak. 25. — Kahdentoista kaivosmiehen ruumiit saatiin eilen kaivetuksi esille Morovan Ostrun kaivoksesta. Nämä kaivosmiehet olivat lukeutuneet niihin 96 miehen joukkoon, joka tuli elävältä haudatuksi toukok. 3 pnä 1920. Tarvittiin yli kahdeksan vuoden työ ennen kun päästiin näiden uhrien luokse umpeenluhistuneeseen kaivoskäytävään. Ruumiit olivat pahasti murskaantuneet.

SÄHKÖVOIMAA MANITOBAN MAANVILJELIJÖILLEKIN

Winnipeg, lokak. 26. — Äskettäin nimitetty maakunnan kaivosten ja luonnonvoimain ministeri Donald G. Mackenzie ilmottaa hallituksen suunnittelevan sähkövoiman toimittamista melt'ei jokaiseen maakunnan kauppalaan ja niiden lähimpään ympäristöön.

Ministeri sanoi hallituksen esittävän lainlaatijakunnalle ehdotuksen, että maakunnan varoista maksetaan puolet niiden johtolinjojen kustannuksista, mitkä seitsemän vuoden kuluessa rakennetaan kaikkiin maakunnan kauppaloihin, Brandoniin ja maaseudulle. Suunnitelmien mukaan tulisivat farmarit saamaan sähköä erittäin halvalla.

Sosdemit jälleen pettäneet työläiset Lodzin lakossa

TEHNEET TYÖNANTAJAIN KANSSA SOPIMUKSEN LAKON LOPETTAMISESTA TYÖLÄISTEN SELÄN TAKANA

VARSOVA, Puola, lokak. 24. — Puolan sos. demit julistivat eilen Lodzin lakon päättyneeksi. Lakkokomitea kutsuttiin koolle siitä työläisille mitään ilmoittamatta. Kaikki uniot olivat edustettuna komiteassa, vasemmistolaisten työläisten ollessa vähemmistönä. Kaksikymmentäkaksi komitean jäsentä äänestivät lakon lopettamisen puolesta ja kaksitoista vastaan.

Työläisten selän takana olivat sos. demit ja työnantajat neuvotelleet uudesta sopimuksesta, jonka mukaan palkat kohoaisivat yleisesti 5:llä prosentilla, sekä 10—20 prosentilla niille työläisille, jotka huoltavat neljästä koneesta. Samalla suostuivat työnantajat sallimaan työläisille edustajia työpaikoille.

Lakko päätettiin siis näennäisellä voitolla työläisille. Mutta työläiset olivat kuitenkin lähteneet lakkoon vaatien 20 %:n koroitusta sekä työolojen parantamista, joten tulos ei ollut mikään kehuttava voitto. Päinvastoin suurissa Widsevin tehtaissa on toimeenpantu yleinen palkanalennus ja Schreiblerin tehtaissa on otettu käytäntöön erikoinen sakkojärjestelmä työläisiä vastaan.

"Pravda" ylistää työläisten urhoutta

Moskova, lokak. 24. — Käsitellessään eilen sos. demien lakkopetosta Lodzissa, julistaa "Pravda", että "työläisten urhoollinen taistelu ja sos. demien petollisuus on tehnyt lakosta tapahtuman, jolla on tärkeä merkitys kautta Euroopan".

Lehti huomauttaa, että luokkataistelu Euroopassa on kärjistymässä, ja että kapitalismin halveksittavat sos. dem. agentit eivät häikäile mitään keinoja estääkseen työväenliikkeen etenemistä. Fascistiterrori, nälkä ja työnantajain masinoimiset eivät kyenneet hävittämään työläisten rohkeuden. Vain sos. demien petturuus saattoivat Lodzin työläiset perääntymään. Työläisten taistelu-into ei ole kuitenkaan murtunut, kuten näkyy siitä, että he ovat kieltäytyneet työskentelemästä kurjistuneilla työehdoilla, vaikka ovatkin hyväksyneet uuden sopimuksen.

Lakko paljastaa ne ristiriidat, jotka ovat syntyneet Puolan yrittäessä vakiinnuttaa talouttaan työläisten riistämisellä, ja osoittaa työväenluokan vallankumouksellisen hengen suurta lisääntymistä.

12,000 dollaria poliisivirkailijan kunniasta

Etsivän poliisin erotettu päällikkö vaatii kunniansa pestäväksi

MONTREAL, lokak. 26. — Viime syyskuussa virastaan erotettu täkäläisen poliisilaitoksen etsivän osaston päällikkö kapteeni Gilbert Laverdiere vaatii Montrealin kaupungilta tai sen neuvoston toimeenpanevalta komitealta kymmenentuhannen dollarin suuruista korvausta loukatusta maineestaan ja julkista selitystä, jossa hänet pestään puhtaaksi.

Samoin vaati hän neuvosmies Alfred Mathieulta 1,999 dollarin suuruista hyvitystä.

Ellei hänen vaatimuksiinsa suostuta, niin uhkaa erotettu poliisivirkailija nostaa niiden johdosta asianmukaisen kanteen.

SÄHKÖLLÄ KÄYPÄ JÄTTILÄISLAIVA TEKEILLÄ

New York. — Valkoisen Tähden linjan johtaja Kylcant on ilmoittanut sanomalehdille, että linja rakennuttaa parhaillaan suurta sähköllä käypää valtamerilaivaa, joka tulee olemaan viimeisin saavutus alallaan. Tämä loistolaiva tulee olemaan 1,000 jalkaa pitkä.

PORVARILLINEN KUNNALLISPOLITIIKKA CHICAGOSSA

Chicago, Ill. — Porvarillinen keinottelu Chicagon kunnallisessa vesijohtolaitoksessa on aikaansaanut sen, että vesijohtolaitos on viime vuosien aikana kärsinyt $12,000,000:n tappiot. Vesijohtolaitos oli aikaisemmin tuottanut voittoa. On tarpeetonta mainita, että Chicagon suurliikemiehet ovat hyötyneet kaupungin kustannuksella.

Maailman suurin viljasäiliö on avattu

Saskatchewanin vehnärenkaan säiliö vetää 7,200,000 bushelia

PORT ARTHUR, Ont., lokak. 25. — Täällä on asianmukaisin juhlallisuuksin avattu Saskatchewanin vehnänmyyntirenkaan omistama viljasäiliö, minkä selitetään olevan 7,200,000 bushelin vetoisen ja maailman suurimman.

Saapuvilla oli avajaispäivänä noin 40 eri maakuntien viljanmyyntirenkaiden edustajia ja virkailijoita.

Montrealissa on jotain mätää ja salattavaa

POLIISILAITOKSEN TUTKIMUKSEN TULOKSET PIDETÄÄN SALASSA.

MONTREAL, lokak. 26. — Joku aika takaperin toimitettiin täkäläisessä poliisilaitoksessa esitettyjen lahjomissyytösten johdosta tutkimus, mistä oli seurauksena, että useita huomatussa asemassa olevia poliisiupseereita erosi palveluksesta ja pantiin eläkkeelle. Alempia poliiseja uhrattiin kokonaan ja jätettiin eläkettä vaille.

Mainittu tutkimus suoritettiin salassa, kaupungin neuvoston toimeenpanevan komitean edessä, sen lukittujen ovien takana, eikä vielä tähän mennessä ole kaupungin asukkaille tiedotettu pienintäkään seikkaa tutkimusten tuloksena. Toimeenpanevan komitean puheenjohtaja, neuvosmies Des Roches on ilmottanut kaiken lisäksi, että kaupungin neuvostollekaan ei tehdä minkäänlaista selostusta tutkimuksen johdosta. Hän ilmottaa syyksi sen, että kun hän pyysi kaupungin asukkaita ja neuvoston jäseniä esittämään todistuksia ja syytöksiä poliisilaitosta ja sen miehiä vastaan, niin lupasi hän pitää ne salassa. Toimeenpaneva komitea on nähtävästi ollut tietoinen etukäteen ja lienee tavalla tai toisella sekaantunut rötöksiin, joten ne ovat pidettävät salassa.

Kun neuvosmiehet puhuivat aikanaan "Augiaan tallin puhdistamisesta" kaupungin poliisilaitoksen siivoamisen mielessä, niin nyt osa neuvosmiehistä toteaa yhdessä sanomalehdistön kanssa, että "Montrealissa on jotain mätää" ja salattavaa. Se ei ilmene muuten kuin useiden tärkeiden poliisivirkailijain erottamisessa ja eroamisessa.

ENSIMÄINEN LENTORETKI PÄÄTTYI HUONOSTI

Calgary, Alta., lokak. 25. — Ensimäinen säännöllisen liikenteen pohjalle järjestetty, Winnipegistä länteenpäin suunnattu postia ja matkustajia kuljettava lentoyritys päättyi huonosti kun lentokone putosi maahan noin viiden mailin etäisyydessä täältä. Lentokone murskaantui ja paloi, mutta matkustajat ja lentäjät pelastuivat suuremmitta vaurioitta.

CARIBOUT TULLEET ETELÄMMÄKSI

Regina, Sask., lokak. 26. — Canadan laajojen pohjoisten seutujen cariboulaumat siirtyvät etelämmäksi, sillä jättiläismäisen lauman ilmotetaan liikkuvan Hudson's Bay Junctionia kohden. Näin eteläisillä seuduilla ei ole näitä eläimiä tavattu 20 vuoteen.

KIITOSPÄIVÄ MARRASKUUN 12

Ottawa, lokak. 26. — Valtiosihteeri ilmottaa marraskuun 12 julistetun kiitospäiväksi. Samana päivänä on maailmansodan välirauhan (marraskuun 11 p. 1918) muistopäivä Canadassa.

YRITTÄÄ JÄRJESTÄÄ B .C:n MAANVILJELIJÖITÄ

Saskatoon, Sask., lokak. 25. — Täällä on vierailut United Farmers of Canada nimisen järjestön Saskatchewanin jaoston päämajassa J. A. Armishaw, Saywardista, B. C.

Hän on tutkinut järjestön toimintaa ja neuvotellut järjestön ulottamisesta B. C:n, johon toimeen hän ilmottaa hetimiten ryhtyvänsä. B. C:ssa on kyllä maanviljelijöillä järjestö, mutta Armishaw ilmottaa tuloksettomaksi.

— On keksitty ja valmistettu kone, mikä valmistaa 400 paperossia tunnissa.

Vaalivapautta vainotaan Nebraskassa

WORKERSPUOLUEEN LISTA EVÄTTY VALTION VAALILIPUSTA YLIOIKEUDEN PÄÄTÖKSELLÄ

LINCOLN, Neb., lokak. 24. — Ylioikeuden tuomari Good on antanut päätöksensä jonka mukaan Workers (kommunisti) puolueen ehdokaslistaa ei tulla ottamaan Nebraskan valtion vaalilippuun.

Tämä mielivaltainen tuomio on lopputulos siitä katalasta juonesta, jonka valtion fascistiset järjestöt, Amerikan legiona, Ku Klux Klan y.m. olivat punoneet puoluetta vastaan. Nebraskan kapitalistipomot, liikemiehet ja yltiöisänmaalliset koplat olivat painostaneet valtiosihteeri Frank Marshia hylkäämään työväen vaaliasiapaperit.

Niin tapahtuikin. Kaikenlaisia verukkeita keksittiin, kuten se, ettei Workerspuolueen ehdokkaiden nimittämiskonventsionissa elok. 19 pnä olisi muka ollut riittävästi osanottajia ja asiakirjain allekirjoittajat eivät olisi pätevät jne. Tämä mielivalta meni niin pitkälle, että Marsh kieltäytyi hyväksymästä toisenkaan, syysk. 28 pnä pidetyn nimittämiskonventsionin yhteydessä laadittua vaalilistaa.

Workerspuolueen toimesta valitettiin valtion ylioikeuteen, joka ei kuitenkaan ottanut valitusta huomioon. Se päinvastoin siunasi tapahtuneet laittomuudet m.m. sillä verukkeella, että vaalipapereiden allekirjoittajat eivät olisi rekisteröineet itsensä vaaleja varten.

Kommunistien ehdokkaat Nebraskan valtiossa olivat: Edward L. Schlekau kuvernööriksi, W. E. Davis varakuvernööriksi, Dole Talbert valtiosihteeriksi ja Roy Stephens kongressimieheksi. Davis ja Talbert ovat musta-ihoisia.

Kun vaalit ovat marraskuun 6 pnä ja puolueelle käynee ylivoimaiseksi ryhtyä uuteen varoja kysyvään oikeudenkäyntiin, niin on luultavaa, ettei kommunistista ehdokaslistaa saada Nebraskan valtion vaalilippuun. Siitä huolimatta jatketaan vaalitaistelua Nebraskassa.

Merenlahden patoaminen tuhoaisi kalastuksen

Maailman tuottoisin sardiinialue on vaarassa, väitetään

OTTAWA, lokak. 26. — Kun Canadian Dexter P. Cooper Company on jättänyt hallitukselle suunnitelmansa kansainvälisellä rajalla sijaitsevan Passamaquoddy lahden vesien patoamisesta nousu- ja laskuvesien muuntamiseksi voimalaitoksen avulla sähköksi, niin ovat kalastajat protesteeranneet suunnitellun toimenpiteen johdosta selittäen, että siten tultaisiin hävittämään maailman tuottoisimmat sardiinialueet, jotka ovat noin 135 neliömailin laajuiset ja tuottavat vuosittain noin sata miljoonaa naulaa mainittua kalaa.

Vesien hedelmällisyyden sanotaan johtuvan rikkaan pohjaveden virtaamisesta lahteen, mikä auttaa jatkuvasti kalanruuan kasvamisessa. Ilmotetaan parin muun kalalajin kärsivän patoamisesta.

Patoamisen kautta suunnitellaan saatavan noin 500,000—700,000 hevosvoimaa sähköä. Kustannuksien arvellaan nousevan noin 75 miljoonaan dollariin.

Neljäs uhri hautaussaatto-onnettomuudessa

BARRIE, Ont., lokak. 24. — Toronton sairaalassa ilmotetaan kuolleen täällä viikon lopulla tapahtuneessa autojen yhteentörmäyksessä, joka tapahtui hautaussaattueesta myöhästyneen ja erään vastaantulleen auton kesken, vaikeasti loukkaantuneen neiti Rebecca Watsonin. Hän oli neljäs mainitun hautaussaattueen johdosta henkensä menettänyt.

SÄHKÖISKU TAPPOI TYÖLÄISEN

Cornwall, Ont., lokak. 26. — 11,000 voltin voimainen sähkövirta tappoi täällä 48-vuotiaan kaupungin työläisen, Armand Jouinetten. Hän oli purkamassa vesijohtolaitoksen pumppuhuoneen kattoa, jolloin hänen rautakankensa kosketti sen alla olleeseen sähköjohtoon, josta oli seurauksena kuolema samassa silmänräpäyksessä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön sinne äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoonmenoilmotukset 50c. palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c. kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemailmotukset $2.00 kerta, 50c. lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c. kerta. $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen. — Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten, joilla on taksaukset.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.
Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Taistelu terrorismia vastaan Yhdysvalloissa

Yhdysvalloissa panevat työnteettäjät toimeen hyökkäystään työläisiä vastaan koko rintamalla. Uuden National Miners' Unionin konventsionia vastaan hyökkäsivät poliisit ja ammatillisen liikkeen byrokraattisten johtajain palkkaamat sakilaiset. Kaikkea mahdollista ja ajateltavissa oleva terroria käytettiin lakossa olevia New Bedfordin kutomatyöläisiä vastaan. Tulevan marraskuun aikana joutuu kahdeksansataa kutomatyöläistä vetoomusoikeuden eteen. Kommunistisen puolueen vaalitaistelukokouksia on hajotettu viime viikkojen aikana Ohiossa ja West Virginiassa. Kapitalistinen masiina on hikoillut yötä päivää ylityössä, pitääkseen kommunistisen puolueen poissa vaalilistalta Nebraskassa, Montanassa ja Wisconsinissa. Los Angelesissa hyökättiin kommunistisen nuorisoliiton päämajaan, takavarikoitiin kaikki liiton asiakirjat ja joukko nuoria työläisiä vangittiin. Detroitissa sakilaiset tappoivat useita militanttisia italialaisia työläisiä. Philadelphiassa on poliisi hajottanut kommunistisen puolueen vaalikokouksia. Kommunistisen puolueen ehdokkaitten — presidenttiehdokkaasta alkaen — puhetilaisuuksia on häiritty ja puhujat raahattu vankilaan. Sanalla sanottuna: hillitön terrori on kohdistettu kommunistista ja yleensä taistelevaa työväenliikettä vastan.

Mutta kommunistista puoluetta ei kapitalistien terrori lannista. Se kokoa parst'aikaa 10,000 dollarin rahastoa, voidakseen tehoisemmin taistella terroria vastaan. Se kehottaa jäsentensä sulkemaan rivinsä ja käymään vaalitaistelua kaksinkertaistetuin voimin. Se valmentautuu mitä energisimpään taisteluun imperialistista sotaa vastaan. Se taistelee kynsin hampain työväenluokan puhe-, kokoontumis- ja propagandavapauden puolesta. Se valmistautuu vastustamaan Amerikan legionan ja klanien järjestettyä terroria, organisoimalla punaisten rintamamiesten järjestön ja lujittamalla työväen puolustusliittoa. Yhdysvaltain kommunistinen puolue on taistelujärjestö, mikä terrorista huolimatta voimaperäisesti taistelee työväenluokan alkeellisimpain oikeuksien puolesta.

Keskieuropalainen sotaliitto Neuvostoliittoa vastaan

Berliinin demokraattinen lehti "Berliner Tageblatt" kertoo uudesta neuvostovaltavastaisesta sotaliitosta. Lehden ilmotuksen mukaan on niiden matkojen tarkotuksena, mitkä ranskalainen kenraali Leronin on kuluneena kesänä tehnyt Puolaan, Tshekkoslovakiaan, Rumaniaan, Jugoslaviaan ja Bulgariaan, ollut neuvostovaltavastaisen sotaliiton laajentaminen.

Lehden kirjeenvaihtaja kirjottaa Bukarestista, Rumaniasta, että Ranska nähtävästi katsoo tulleen ajan, jolloin se voi taasen yhtyä toteuttamaan suunnitelmiaan "itsenäisen" ukrainalaisen valtion luomisesta, mitkä "suunnitelmat epäonnistuivat maailmansodan jälkeisinä ensi vuosina. Nyt ei enää ajatella ukrainalaisten alueen irrottamista Puolasta, vaan Neuvosto-Ukrainan irrottamista sodan avulla Neuvostoliitosta.

Ranska laskee, että tulevaisuudessa kiertämättömästi syntyy kiinteä poliittinen yhteys Saksan ja Neuvostoliiton välille. Sen vuoksi Ranska pyrkii heikentämään Neuvostoliittoa. Siinä tarkotuksessa se suunnittelee Valkovenäjän ja Ukrainan vallottamista ja niiden yhdistämistä Puolaan.

Tällä Ranska toivoo saavuttavansa kolme päämäärää yht'aikaa: 1) luoda Saksan ja Neuvostoliiton välille voimakas puolalainen valtio; 2) heikentää Neuvostoliittoa; 3) Donin kivihiilialueiden haltuunsa anastamisella korvata Venäjän vanhat velat Ranskalle.

Nämä poliittiset suunnitelmansa aikoo Ranska toteuttaa liittolaistensa, — Puolan ja Rumanian avulla.

Kirjeenvaihtajan sanojen mukaan on Rumania valmis yhtymään tällaisiin suunnitelmiin, sillä sen kautta tulisi sen omistus Bessarabiaan turvatummaksi. Puola taas saisi tuon suunnitelman toteutuessa ulospääsyn Mustallemerelle ja Odessan satamakaupungin.

Ranska omasta puolestaan on valmis ottamaan osaa aktiivisiin sotatoimiin, lähettämällä maavoimia joko Danzigin kautta tahi suoraan Saksan läpi, jos siitä saadaan aikaan sopimus Saksan kanssa. Korvaukseksi siitä saisi Saksa niin sanotun Danzigin koridoorin, mikä alue myönnettiin Puolalle maailmansodan jälkeen ja mikä jakaa Preussin kahteen osaan.

Tähän liittoon aiotaan vetää mukaan myös Tshekkoslovakia, Jugoslavia ja Bulgaria. Jugoslavian hallituspiireissä ollaan suosiollisia suunnitelmalle, mutta yleinen mielipide on vastustavalla kannalla. Tshekkoslovakian hallitus ja shovinistiset piirit hyväksyvät suunnitelman täydellisesti.

Bulgarian vetäminen liittoon huolestuttaa kuitenkin Rumaniaa, sillä se pelkää, että sodan aikana Neuvostoliiton kanssa saattaisi Bulgaria vallata nykyisin Rumanialle kuuluvia bulgarialaisen väestön asumia alueita. Tässä suhteessa ei ranskalainen kenraali onnistunut vielä saamaan aikaan mitään huomattavampaa tulosta.

Kannustakoot Ranskan, Puolan ja Rumanian sotajuonet neuvostovaltion kukistamiseksi kaikkien maiden työläiset ja työtätekevät farmarit luottamaan siteitään Neuvostoliiton kanssa entistään lujemmiksi kuin myös perinpohjin valmentautumaan imperialistisen sodan vastustamiseen.

Työväenluokan poliittinen liike

"Työväenluokan poliittisen liikkeen lopputarkotuksena on luonnollisesti poliittisen vallan vallottaminen itselleen, mihin luonnollisesti on tarpeen määrättyyn asteeseen saakka kehittynyt ja edellä käynyt työtätekevän luokan järjestyminen, joka syntyy sen taloudellisista taisteluista itsestään. Mutta toiselta puolen on jokainen liike, jossa työväenluokka asettuu luokkana hallitsevaa luokkaa vastaan ja koettaa harjottaa siihen nähden ulkopuolista pakkoa, poliittinen liike. Esimerkiksi yritys pakottaa joissakin erikoistehtaissa tahi myös yksityisessä työpajassa lakon j.n.e. kautta yksityisiltä kapitalistilta työajan lyhennystä, on puhtaasti taloudellista liikettä; sitävastoin on liike 8 tunnin j.n.e. lain pakottamiseksi poliittista liikettä. Ja näin kasvaa kaikkialla yksityisistä työläisten taloudellisista liikkeistä poliittinen liike, s.o. luokan liike etujensa ajamiseksi yleisessä muodossa, muodossa, jolla on yleinen yhteiskunnallisesti pakottava voima. Jos näillä liikkeillä on määrätty, ennen luotu järjestö tukenaan, niin ne myös omasta puolestaan ovat yhtä paljon tämän järjestön kehityksen välikappaleina. Missä työväenluokka ei järjestöjensä puolesta ole vielä tarpeeksi kehittynyt ryhtyäkseen päättävään sotaretkeen, kollektiivista valtaa, s.o. hallitsevan luokan poliittista valtaa vastaan, on se siihen joka tapauksessa kouluutettava hallitsevien luokkien politiikan meille vihamielistä kantaa vastaan kohdistetun jatkuvan agitatsionin kautta. Muussa tapauksessa jää se leikkikaluksi heidän käteensä, kuten Ranskan syyskuun vallankumous (1870) on osottanut".— *Karl Marx.*

Loordi Melchett puhunut pankkiireille teollisesta rauhasta

Loordi Melchett, entinen sir Alferd Mond, puhui New Yorkissa pankkiirien klubissa ollessaan kunniavieraana Kansallisen siviilitoimitsijain liiton päivällisillä, teollisesta rauhasta.

John W. Davis, entinen Yhdysvaltain lähettiläs Suurbritanniassa, ja Haley Fiske, Metropolitan henkivakuutusyhtiön presidentti, tervehtivät loordi Melchettiä. Hänet esitteli Mathew Woll, siviilitoimitsijain liiton virkaatekevä presidentti ja Amerikan työväenliiton varapresidentti.

Mathew Woll, kuten tavallista, liehakoitsi kapitalistiluokkaa. Hän sanoi:

"Yleislakko Yhdysvalloissa ei ole ainoastaan mahdoton, vaan yksikään vastuunalainen työväenjohtaja ei kuvittelisikaan sellaista ohjelmaa, vaikka se olisi mahdollinenkin. Keskusteluissani Suurbritannian työväenjohtajien kanssa olen tullut havaitsemaan, että englantilaisen työväestön mielipide on sellaisia lakkoyrityksiä vastaan."

Mathew Woll selosti, että kun brittiläisen ammattijärjestön presidentti ehdotti työn ja pääoman välisen yhteistoiminnan mahdollisuuksien tutkimista, niin loordi Melchett ryhtyi järjestämään teollisuuspomojen ja ammattiyhdistysten johtajain konferensseja.

"Ne merkitsevät uutta ja loistavaa lukua Suurbritannian teollisessa yhteistoiminnassa," sanoi herra Woll. "Niihin käytiin molemminpuolista etua katsovassa hengessä, ja ovat ne osottaneet mahdollisuudet sopusointuisuuteen ja keskenäiseen luottamukseen. Amerikalainen työväki alusta alkaen on ollut siinä vakaumuksessa, että edistys ja hyvinvointi voidaan saavuttaa eri ryhmien vapaaehtoisella yhteistoiminnalla. Me emme hyväksy aatetta, mikä opettaa, että teollisuudessa on luokkataistelua."

Loordi Melchett, raharuhtinas, joka hallitsee noin 50,000 työläistä, viittasi että brittiläinen työväki oli hyljännyt Moskovan ja vastustaa vallankumousta.

"Suurbritannian suurlakko ja turmiollinen yhdeksän kuukauden hiililakko aiheutti suunnattomia vahinkoja kaikille, joita se koski," sanoi loordi Melchett. "Se johti ajattelevat miehet sellaiseen johtopäätelmään, että meidän on otettava yhteistoiminta käytäntöön, jos maamme teollisuuden toivotaan pitävän sijansa maailmanmarkkinoilla. Pieni, mutta vaikutusvaltainen ja tehokas ryhmä on vuosikausia levittänyt luokkataistelun, luokkavihan ja kapitalismin hävittämisen oppeja."

Hän myös selosti teollisen rauhan konferenssien sopusointuisuutta.

"Nämä konferenssit olivat suorasukaisia, pelottomia ja ystävällisiä," hän sanoi. "Me kaikki teimme esityksiä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi. Meidän ei ole tarvinnut kertaakaan äänestää, sillä mielipiteemme eivät ole jakaantuneet laatimissamme päätöksissä. Enpä voi sanoa, etteivätkö jotkut työnantajat olisi olleet vaikeampia käsitellä kuin mitä työläisten edustajat olivat."

Loordi Melchett ja työväenjohtajat tulevat vapaaehtoisesti johtamaan työläiset "luvattuun maahan". Ulkopuolisten ei tarvitse siihen sekaantua.

"Kumpikaan puoli ei tule kuuntelemaan ulkopuolista pakotusta," lausui loordi Melchett. "Me olemme vakuutetut, että jos sellainen lautakunta, jonka me olemme muodostaneet olisi ollut olemassa suuren hiilenkaivajain lakon aikana, niin sitä ei olisi puhjennut ollenkaan, tai se olisi päättynyt pikaisesti. Tämä lautakunta käsittelee riitaisuuksia puolueettomasti, niiden hyvien ja huonojen puolien valossa. Olemme hyljänneet pakollisen sovittelun tuomarien tai lakimiehien kautta teollisuusristiriitojen sovittelukeinona.

"Yhteistoiminnan 'sivutuotteet' ovat lukuisat ja silmäänpistävät. Se voi ratkaista pitkäaikaisia riitaisuuksia. Brittiläinen työväki ei katso Moskovaa johtajakseen, eikä tarvitse luokkavihaa tai vallankumousta. Se käsittää että olosuhteiden parantumistoiveet seuraavat teollista hyvinvointia. Me emme ainoastaan työskentele työläisten ja työnantajain edun vuoksi, vaan teollisuuden ja koko maan hyväksi."

"Teollisen rauhan" hedelmät ovat katkeria. Ei loordi Melchettille ja työväenjohtajille, vaan työläisille itselleen. — Worker.

Yli tuhat työläistä piinattavana Japanin vankiloissa

"MANCHESTER GUARDIANIN" KIRJEENVAIHTAJA KERTOO VALTIOLLISESTA VAINOSTA, JOKA RIEHUU YLIMMILLÄÄN JAPANISSA

Tunnettu englantilainen vapaamielinen porvarilehti "Manchester Guardian" julkaisee kirjoituksen, jonka se on saanut Japanissa olevalta kirjeenvaihtajaltaan. Vaikka kirjotus onkin porvarin kirjoittama, kerrotaan siinä siksi avoimesti kapitalistisessa Japanissa vallitsevasta kauhistuttavasta terrorista, että se ansaitsee tulla lehtemme lukijain tietoon.

Artikkeli on päivätty Kobessa syysk. 20 pnä ja sanotaan siinä m.m.:

Useissa kymmenissä kaupungeissa Japanin päästä päähän odottavat nuorten kommunistien ryhmät oikeudenkäyntiä. On kulunut kuusi kuukautta siitä, kun yli tuhat työläisnuorukaista vangittiin kautta maan toimeenpannussa ajojahdissa, ja viimeisten kahden viikon aikana melkein jokaisena päivänä on nähty uutisten julkaisemiskieltoa poistettavan ja alkukuulustelujen tulosten ilmaantuvan julkisuuteen eri kaupungeista, samanaikaisesti, kuten vangitsemisetkin.

Menestyksellinen vaalitaistelu yhtenä vainon syynä

Mutta vaikka sensuuri onkin lopetettu, on se toiminta, jonka johdosta heidät vangittiin, pidetty salassa. Vain se on varmaa, että vangitut toimivat aivan vaalien edellä, jopa niin tehokkaasti, että kaksi työläis-talonpoikaispuolueen ehdokasta tuli valituksi, jonka takia puolue julistettiin "vaaralliseksi". Aikoinaan ilmoitettiin, että he perustivat soluja eri keskuksiin, ja että heillä oli suhteita Neuvostoliittoon, mutta mitään vahvistusta ei ole saatu olettamukselle, että kysymyksessä olisi ollut minkäänlaisia valtiopetoksellisia hankkeita, ja on ilmeisesti enemmän tai vähemmän arkaluontoinen asia mennä soveltamaan "rauhan säilyttämislain" raakoja rangaistuksia niitä vastaan, jotka kehoittivat äänestämään "epämieluisia" henkilöitä ensimäisissä vaaleissa, mitkä toimitettiin miesten äänioikeuslain mukaisesti.

Useat vangituista lukeutuvat sivistyneistöön — Poliisi käyttänyt kolmannen asteen kidutusta kuulusteluissa

Sensuurin poistamisen jälkeen ovat sanomalehtien kuvatoimistot julkaisseet kuvia syytetyistä. Useimmilla on kuvissa pitkä hoitamaton tukka ja useiden päivien parta, ja esiintyy kasvoissa ankara tai tyhmä ilme. Mutta toisilla oli jännittynyt tai villi katse — lauma rappeutuneita olioita saattoi joku sanoa. On niinollen yllättävää, kun Tokion prokuraattori ilmoitti sanomalehtimiehille, että kommunistit eivät suinkaan ole mitään roistoja, vaan älyllisesti keskinkertaisuuden tason yläpuolella olevia nuorukaisia, ja useinkin erittäin hyvistä perheistä, joka tietenkin osoitti kuinka "salakavalaa" on kommunistinen propaganda, ja miten "välttämätöntä on mitä ankarimmilla toimenpiteillä estää sen levittämisen". Miten voidaan sitten selittää prokuraattorin lausunnon ja kuvien antaman todistuksen ristiriitaisuus? Kuuden kuukauden vankeus yksinäisyydessä ja kolmannen asteen kuulustelut ovat riittävänä selityksenä. Valokuvat onkin julkaistu ilman pelkoa, että ne herättäisivät meteliä ihmisyyden nimessä, vaan pikemminkin tarkoitetut iskemään kauhua niihin, joilla mahdollisesti olisi halua seurata esimerkkiä.

Melkein kaikki vangitut ovat 20—24 ikäisiä nuoria miehiä, ja on muutamia tyttöjä joukossa.

Vangitut aijotaan tuomita salaisesti ilman valamiehistöä

Lokakuun 1 päivänä pitäisi uuden valamiesjärjestelmän tulla käytäntöön oikeuslaitoksessa, ja näyttää olevan paljon keskustelua siitä, tulevatko kommunistit valamiesten tuomittaviksi. Pidetään varmana, että juttua käsitellään suljettujen ovien takana, ja oikeusviranomaiset eivät olisi taipuvaisia suvaitsemaan edes sen verran yleisöä, kuin valamiehet olemaan saapuvilla. Kirjoittaja kyllä arvelee, ettei oikeudelle tuottaisi hankaluuksia löytää sellaisia valamiehiä, jotka julistaisivat langettavan tuomion, mutta he haluavat olla varmat asiasta. Uusi henki on päässyt vallalle, ja kun poliisi äskettäin toimitti sarjan tiedusteluja eräiden tyypillisten työväenluokan jäsenten keskuudessa, olivat suorat vastaukset virkavallalle vähemmän lohduttavia. Niinollen pidetään varmimpana välttää valamiesten käyttöä jutussa.

Välttääkseen valamiesoikeuden aiheuttamaa riskiä, haluaisivat oikeusviranomaiset aloittaa jutun käsittelyn heti, sillä pitkien alkukuulustelujen jälkeen on oikeudenkäynti vain muodollisuus, eikä sen tarvitse kestää kauan. Jutun ratkaiseminen ennen kruunausjuhlaa kuitenkin nostattaisi kysymyksen tuomittujen osallisuudesta annettavaan armahdukseen, ja jotkut korkeimmista viranomaisista ovat selittäneet että kommunistit ovat asetettavat armahduksen ulkopuolelle. He todellakin näkevät helpommaksi myöntää armahduksen murhamiehille ja varkaille, jotka rikkovat lakeja, mutta eivät koeta niitä kumota.

Valtiollinen urkinta ja vakoilu pannaan käyntiin aina yliopistoja myöten

Samaan aikaan on opetusministeri Shodalle myönnetty 200,000 jeniä ($100,000) maassa harjoitettavaa poliittista urkintaa varten ja lisää luvataan seuraavassa budgetissa. Suurin osa varoista käytetään erikoisen vakoilujärjestelmän järjestämiseksi korkeakouluihin ja yliopistoihin. Vakoilua tulevat suorittamaan urkkijoiksi palkatut ylioppilaat tahi niin nuoret etsivät, jotka voivat tekeytyä oppilaiksi, ja kun näiden täytyy osoittaa tuloksia palkkaansa vastaan, niin tämän urkinnan moraalinen vaikutus ylemmissä koulupiireissä ei voi olla muu kuin tuhoisa.

Lukuisia muitakin hankkeita on olemessa "vaarallisten ajatusten" tukahduttamiseksi. Postitse ja matkustajain pakaasissa tulevia kirjoja luvataan sensuroida, ja useat hallituksen virastot saavat seuraavan budgetin yhteydessä määrärahoja ajatusvapauden tukahduttamiseksi.

SÄÄN VAIKUTUS IHMISEN TERVEYTEEN EI OLE VIELÄ TIETEELLISESTI SELVITETTY

Sään vaikutus terveeseen ihmiseen on usein yhteydessä ilmanpaineen muuttumisen kanssa. Vaikutus on kuitenkin hyvin erilainen. Toiset ihmiset sairastelevat huonoilla ilmoilla, on sellaisia, jotka tuntevat itsensä sairaiksi hyvillä ilmoilla ja vihdoin sellaisia, joiden terveyteen vaikuttaa ilmanmuutos, muuttuipa se sitten pahempaan tai parempaan päin. Tämä koskee suurimmaksi osaksi sairaita ihmisiä, terveiden ihmisten elimistö vähän välittää säänmuutoksista. Yleensä ei tämä juttu ole vielä tieteellisesti selvitetty. On olettamuksia, että perussyynä sään vaikutukseen on aurinko. Kun auringon toiminta tulee aktiivisemmakis, (joka näkyy siitä, että aurinkoon muodostuu enemmän tummia täpliä), lisääntyy avaruudessa ultraviolettisäteiden lukumäärä. Tämä taas vaikuttaa maapallolla otsoonin syntymiseen, ilman happipitoisuus tulee suuremmaksi, joka vuorostaan vaikuttaa vastaavalla tavalla elimistöön. Tällaisia selvityksiä on paljon ja monenlaisia. Eräät tiedemiehet olettavat, että muutamiin säänmuutoksiin ja osaksi ihmisen terveyteen vaikuttavat kaukaisesta tuntemattomasta avaruudesta tulevat säteet jne.

Työväen puolustus

Canadan työväen puolustusliiton tiedonantoja

YLEISSIHTEERI LOMALLA.

Ikävällä voimme tiedottaa, että toveritar Florence Custance, kykenevä yleissihteerimme, on ollut sairauden tähden pakotettu pyytämään vapautta virkatehtävistään kolmen kuukauden ajaksi, alkaen lokakuun ensimäisestä päivästä. Pyydetty loma myönnettiin kansallisen toimeenpanevan komitean viime kokouksessa ja toveri A. E. Smith pyydettiin toimimaan virkaatekevänä yleissihteerinä mainitun ajan. Toveritar Custancen uskotaan jälleen ryhtyvän työhön kolmen kuukauden kuluttua. Kuitenkin tällä väliajalla osastojen sihteerien ja muiden jäsenten tulisi ottaa huomioon osotteen muutos kirjeenvaihdon tähden. Uusi osote on: **521 Runnymede Road, Toronto 9, Ontario.**

JÄSENRYNTÄYS

Kansallinen toimeenpaneva komitea painostaa kaikille osastoille ryntäyksien tärkeyttä kullekin paikkakunnalle sopivina aikoina, jolloin erityisiä yrityksiä tehdään jäsenten hankkimiseksi, ja myöskin lähestytään ammattiyhdistyksiä ja muita järjestöjä, saadaksemme ne yhtymään puolustusliittoon. Tukekaa ja rakentakaa Canadan työväen puolustusliittoa toverit, Jokaisen työläisen tulisi olla työväen puolustaja!

RAHALLINEN ASEMA

Puolustusliiton toiminta-ala laajenee viikottaisin. Yleissihteeri tiedottaa, että viime kesän aikana viikottainen toiminta, huolimatta että kesätoiminta yleensä on lamaannuksissa, on suurempi kuin viime talven aikana. Tämä osottaa, että puolustusliitto tunnetaan laajemmalla alueella, ja tulee lähemmin tunnetuksi entisellä toiminta-alueellakin. Mutta kulungit ovat korkeammat, sillä palvelusvaatimukset lisääntyvät. Jos haluamme jatkaa tehoisasti tekemäämme hyvää työtä, niin on saatava rahavaroja. Niinpä vetoamme kaikki jäseniin ja ystäviin, että tekisitte kaikkenne puolustusliiton rahallisesti avustamiseksi.

PIIRIKONFERENSSIT

Kansallinen toimeenpaneva komitea käsitteli viime kokouksessaan työväen puolustusliiton piirikonferenssien pitämistä tänä syksynä eri paikoilla. Yksi johtavimmistä kaupunkikomiteoistamme teki tämän esityksen, ja on sitä toimeenpaneva komitea kannattanut. Päätöksen mukaan piirikonventsioneja voidaan pitää Montrealissa, Torontossa, Port Arthurissa, Winnipegissä, Calgaryssa, Edmontonissa ja Vancouverissa. Näiden konventsionien ajasta ja paikasta voi kunkin yllämainitun paikan kaupungin keskuskomiteat päättää. Jokaisen konventsionin täytyy itse vastata rahalliset kulungit. Osastoja pyydetään avustamaan keskuskomiteoita tässä toiminnassa. Kansallinen toimeenpaneva komitea on julkaissut erityisen huomautuksen kaupunkikomiteoille koskien koko tätä asiaa. Vahvistakaa Canadan työväen puolustusliittoa! Pitäkää piirikonventsioninne!

Tervehtäen,

A. E. SMITH,
v.t. yleissihteeri.

Port Arthurin uutisia

KANSAINVÄLISEN SANOMALEHTIPÄIVÄN

vietto täällä muodostui mahtavaksi tilaisuudeksi. Tilaisuudessa puhuivat toverit J. Carey englanninkielellä ja Alf. Hautamäki suomeksi. Sen lisäksi esitettiin musikaalista ohjelmaa ja kuvaelma. Yleisöä oli saapunut niin runsaasti, että kaikki eivät mahtuneet sisälle juhlasaliin, vaan olivat pakotettuja seisoskelemaan käytävissä ja tupakkahuoneessa. Haalimme siis taasen kerran osottautui liian pieneksi.

AMMATILLISEN TYÖVÄENLIIKKEEN

elpymisen merkkinä voitanee pitää sitä, että Yleis-canadalaiseen työväenliittoon kuuluvat järjestöt täällä ovat keskusneuvoston perustamishommissa. Tässä tarkoituksessa ovat eri järjestöjen edustajat pitäneet jo yhden neuvottelukokouksen ja näyttää siltä, että asiasta tulee tosi. A.F. of L. liittoon kuuluvilla järjestöillä täällä kuulemma pitäisi nimellisesti olla keskusneuvosto olemassa, mutta sillä ei todellisuudessa ole mitään merkitystä. Toivottavasti tästä uudesta tulokkaasta muodostuu toimintakykyisempi ja tarkoitustaan vastaavampi yhdysside eri järjestöjen välille.

SAIRASTUI ÄKKIÄ

Toveri Jack Koski sairastui äkkiä t.k. 21 päivää vasten yöllä ja seuraavana päivänä toimitettiin hänessä leikkaus suolistovioittuman takia, hän on edelleenkin heikkona, mutta elpymään päin, joten voimme toivoa, että Jack taasen jonkun ajan kuluttua on mukanamme toiminnassa.

TAKAISIN PALAAVAT VILJANKORJAAJAT

ovat suurelta osalta pennittömiä. Täällä kaksoiskaupungeissakin he ovat pakotettuja viettämään öitään poliisiasemalla. Canadan historian suurimmasta sadosta ei siis ole sen korjaajille riittänyt sen vertaa työnsä palkkioksi, että voisivat edes lähimmät yöt töiden päättymisen jälkeen levätä kunnollisella vuoteella. Fort Williamista ilmoitetaan, että t.k. 22 päivää vasten yöllä oli siellä poliisin putkat täpösen täynnä näitä rahattomia viljankorjaajia. Jotkut harvat heistä onnistuivat saamaan täältä työn jonnekin kämpille, mutta ei läheskään kaikki, sillä metsätyöt tällä ympäristöllä ovat vielä hyvin hiljaisessa käynnissä. — S.

LASTEN OPETUS

Tämän kysymyksen on Port Arthurin nuorisoliitto sekä Työläisnaisten liiton osasto yhdessä kaupunkikomitean kanssa ottaneet huolekseen ja on ryhdytty huomattaviin toimenpiteisiin asian saattamiseksi järkiperäiselle ja hyvin järjestetylle pohjalle. On valittu monilukuinen valvojakomitea, joka yhdessä opettajien kanssa on suunnitellut oppiaineista, tunneista y.m. ja tulee edelleen valvomaan, että opetus tulee niin miellyttäväksi kuin mahdollista. — Siis jokainen lapsi sunnuntaikouluun! Opetus alkaa täsmälleen klo 1 iltapäivällä, kestäen klo kolmeen. Muun vakavamman opetuksen ohella on myös voimistelu, leikki, laulu, y.m. opetusta. Antakaapa vanhemmat lapsillenne tilaisuus päästä yhdessä oppimaan niitä totuuksia joita porvarilliset koulut eivät opeta. — H.

Kommunistipuolue

KOMMUNISTIPUOLUEEN SUOMALAISEN PUHUJAN TOV. S. G. NEILIN

matkaohjelma

Lokakuulla:

Sudbury .... 28. p.
Long Lake .... 29 p.
Whitefish .... 30 p.
Worthington .... 31 p.

Marraskuulla:

Beaver Lake .... 1 p.
Espanola .... 2 p.
Blind River .... 3 p.
Sault Ste. Marie .... 4 ja 5 p.
Bruce Mine .... 6 p.
Burritt .... 8 p.
Cobalt .... 10 ja 11 p.
Kirkland Lake .... 12 ja 18 p.
Larder Lake .... 13 p.
Rouyn, Que. .... 14 ja 15 p.
Rosegrove .... 16 ja 17 p.
Iroquis Falls .... 19 p.
Pottsville .... 20 p.
So. Porcupine .... 21 ja 24 p.
Timmins .... 22 ja 25 p.
Connaught Sta. iltapäivällä .... 25 p.
Cochrane .... 26 p.
Kapuskasing .... 27 p.
Hearst .... 28 p.
Nakina .... 29 p.
Hornepayne .... 30 p.

Joulukuulla:

Nipigon .... 1 ja 2 p.
Port Arthur .... 3 p.
Fort William .... 4 p.
North Branch .... 5 p.
Lappi ja Ware .... 6 ja 7 p.
Kivikoski .... 8 p.
Intola .... 9 p.
Alppila ja Kaministiqwia.. 10 ja 11 p.
Fort William .... 12 p.
Nolalu .... 13 ja 15 p.
Wolf Siding .... 14 p.
Port Arthur .... 16 p.
Millar .... 18 p.
Conmee .... 19 ja 20 p.
Fort Frances .... 21 ja 22 p.
Finland .... 23 ja 24 p.

Tov. Neil on juuri palannut matkaltaan Neuvostoliitosta, jossa hän oli Canadan Kommunistipuolueen edustajana Kommunistisen Kansainvälisen kuudennessa kongressissa (heinä- ja elokuussa), ja vieraili Neuvosto-Karjalassa, sekä tältä mantereelta siirtyneitten työläisten muodostamissa Kommuuneissa. Näissä tilaisuuksissa tulee tov. Neil selostelemaan tämän vallankumouksellisen proletariaatin maailman kongressin päätöksiä ja merkitystä. Tämän kongressin merkityksen tärkeys ilmenee siitä, että nyt lopullisesti hyväksyttiin Kommunistisen Internationalen ohjelma, käsiteltiin sotavastainen työskentely, siirtomaasuhteet ja imperialismin ja sen aseenkantajain nykyinen asema ja merkitys, sekä perinpohjin selvennettiin menettelytavat työskentelylle. Myöskin tarkistettiin canadalaisen puolueemme edessä olevain kysymyksien ja tehtäväin ymmärtäminen.

Puolueen jäsenille ja työläisille yleensä on tärkeää tutustua tov. Neil'in selostuksiin, sekä keskustella niiden johdosta. Puolue-elimien yllämainituilla paikkakunnilla tulee siis järjestää tilaisuudet ja ilmoittaa ne mahdollisimman hyvin. Myöskin toivotaan paikallisten toverien harkitsevan varojen hankintaa matkakustannuksien korvaamiseksi.

Kommunistisen tervehdyksin,

Kp. keskustoimeenpanevan komitean puolesta,

A. T. HILL, sihteeri.

Montrealin uutisia

OHJELMAILTAMA

Puolueen ryhmä 2 oli järjestänyt ohjelmatilaisuuden osaston lukutupaan t.k. 21 päivän illaksi. Väkeä olikin niin paljon kuin suinkin sisälle mahtui ja ohjelma oli hyvä ja huolellisesti valikoitua. Ainoastaan keskustelukysymys, mikä oli tilaisuuteen järjestetty, oli tavallaan epäonnistunut. Keskustelukysymys "kumpi — kapitalistinen tai sosialistinen yhteiskunta". Kysymyksessä ei oltu sentakia epäonnistuttu, ettäkö ei siitä keskustelua olisi syntynyt, vaan sen takia, että tämän luontoinen kysymys ei tule saamaan seikkaperäistä keskustelua. Samoinkuin alustus, joka tehdään muutamalla minuutilla, ei tule olemaan niin seikkaperäinen kuin tällaisissa aineissa pitäisi olla. Keskustelu joka syntyi, ei myöskään tahtonut pysyä ollenkaan niissä puitteissa, vaan puhuttiin hirveän paljon ulkopuolelta asian. Jos tällaisia raskaampia kysymyksiä halutaan asettaa keskustelun aiheeksi iltamatilaisuuteen, niin olisi silloin varattava enempi aikaa alustajalle, että hän voisi tehdä tarkemman ja seikkaperäisemmän alustuksen, eikä ainoastaan muutamia minuuttia, kuten viime kerralla oli hänelle aikaa annettu.

JUOPOTTELUA

Juopottelupahe on yksi niitä joka on levinnyt etenkin Montrealissa aivan ennenkuulumattomiin, sillä yksin nekin jotka toisten sieluja huolehtivat, joutuvat toisinaan

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA
Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

juopottelun tielle niin pitkälle, että poliisin on pakko korjata talteen sekä miehen että sen mukana miehen sielun. Käy vanha sananparsi toteen, että "älkää tehkö niinkuin minä teen, vaan niinkuin minä käsken". No niin, miksi ei se tällaisia sämppelimiehiäkin joskus ala pahahenki riivaamaan niin paljon, että saa heidät pirulta riivatuksi, kuten raamattu sanoo, ja silloin on ainoa mahdollisuus tätä "pirua" ruveta ajamaan pois viinalla. Mutta kun sitä tulee otettua liikaa, niin on poliisi silloin "hyvä henki" ja korjaa paatuneen, runnellun sielun talteen. Eikö olisi tarpeen ruveta tarkastamaan millä voitaisiin estää, että ei näitä "pirulta riivatuita" ilmestyisi niin paljon kuin niitä nykyään ilmestyy, ja että samalla voitaisiin sitten sämppelimiehetkin estää tähän kelkkaan joutumasta.

111 VIINAJUTTUA

Kokonaista 111 viinajuttua oli poliisioikeudessa, joista 15:sta sakotettiin "koiratorpan" pidosta ja 96 siitä, että olivat olleet näissä paikoissa silloin kun poliisit olivat tyhjennyksen tehneet. Nyt kun puhdistusta on oltu tekevinään poliisilaitoksen puolesta, on myöskin näiden viinajuttujen summa ollut jokainen päivä huomattavasti suuri. Saa nähdä kuinka puhdasta tulee?

TARVITSI RAHAA PERHEELLEEN

Kello puoli yhdentoista aikaan lauantai-iltana meni eräs mies kauppaan Laurie st. ja pyysi ostaa 6 munaa. Samalla kuin kaupanpitäjä oli niitä antamassa, ojensi mies revolverin ja vaati kaupanpitäjän luovuttamaan kassan hänelle. Kun mies oli saanut rahat, oli hän sanonut, että hän tarvitsee ne perheelleen, ja mennyt kiireesti ulos. Köyhyys pakoittaa tekemään useinkin ylläkerrotunlaisia epätoivoisia tekoja.

TULEEKO S. J. OSASTO SAAMAAN UUDEN PAIKAN

Osaston kokouksessa on jo monta kertaa keskusteltu uuden ja tilavamman paikan hankkimisesta ja on johtokuntaa evästetty siihen. Kuitenkaan ei ole vielä sitä tullut. Kysymys ei ole siitä etteikö ole johtakunta tehnyt parastaan paikkaa katsellessaan, mutta suomalaisesta ympäristöstä on vaikea ollut saada minkäänmoista paikkaa. Nyt on johtokunta onnistunut saamaan paikan, jonka kanssa ollaan vuokrauskaupoissa, ihan suomalaisen asutuksen keskustasta, sekä samalla lähellä rautatieasemaa. Paikkaan tulisi myös silloin sijoitettua Vapauden Montrealin konttori. Olisi toivottava, että johtokunta tulisi nyt onnistumaan paikan vuokrauksessaan, sillä silloin voitaisiin alkaa muuttohommiin, muutaman viikon sisällä ja saisimme tilavamman huoneuston.
— J.

NOKKELAA

Eräs kirjailija oli jättänyt ulos lähtiessään juuri kirjoittamansa kirjeen työpöydälleen. Kun hän tuli takaisin oli kirje kadonnut. Siivoojatar selitti kysyttäessä, että hän oli jo vienyt kirjeen postilaatikkoon.

"Mutta ihminen", kirkaisi kirjailija, "siinähän ei ollut minkäänlaista osoitetta kuoressa".

"Sen kyllä näin", kuului vastaus, "mutta arvelin, että se olisi vastaus johonkin noista lukuisista nimettömistä kirjeistä".

Toronton uutisia

TOVERI MACDONALD PUHUNUT

Kommunistipuolueen Toronton kaupunkikomitea on alottanut syys- ja talvitoimintakauden. Kesäajan ulkoilmakokoukset ovat lopetetut ilmojen tähden ja sarja joukkokokouksia, jotka käsittelevät tärkeitä, Canadan työläisiä koskevia asioita, on alotettu.

Keskiviikkona, lokakuun 17 päivänä pidettiin hyvin onnistunut kokous Hygeia-haalissa, jossa puhui toveri MacDonald, joka hiljattain palasi Moskovasta Kominternin kongressista. Kaksi ja puoli tuntia kestäneessä puheessaan hän loi katsauksen kansainväliseen tilanteeseen, vaikutelmiinsa Neuvostoliitosta ja niihin suunnattomiin parannuksiin, joita siellä on tapahtunut, sitten hänen edellisen Venäjän-matkansa vuonna 1923. Hän myös käsitteli jokusia huomattavimpia seikkoja Kommunistisen kansainvälisen kuudennessa kongressissa. Yleisö kuunteli hänen puhettaan loppuun asti ja osotti myötämielisyyttään lahjottamalla runsaasti puolueen propagandatyön avustamiseksi tässä kaupungissa ja piirissä.

KANSAINVÄLISEN SANOMALEHTIPÄIVÄN VIETTO

Sunnuntaina, lokakuun 21 päivänä vietettiin kansainvälistä sanomalehdistön päivää iltamatilaisuudella Alhambra-haalissa. Paikalliset toverit tekivät hyvin vaikuttavan symboolin, joka esitti maailman kommunistisia sanomalehtiä, huomattavimmilla sijoilla ollen The Worker, Young Worker ja Young Comrade.

Toveritar Beckie Buhay toimi puheenjohtajana ja toveri Tim Buck piti mielenkiintoisen puheen vallankumouksellisesta sanomalehdistöstä työväenluokan järjestäjänä. Gelsin-veljekset esittivät viulun- ja pianonsoittoa, ja rouva Campbell lauloi jointain lauluja, joista yleisö piti.

Sen jälkeen kun yleisöön tehtiin vetoomus Workerin avustamiseksi, kerättiin 197 dollaria rahassa ja lupauksissa.

HUOMATTAVIA TILAISUUKSIA TULOSSA

Sunnuntaina, lokakuun 28 päivänä, kello 8 illalla, pitävät työläisten kurssien oppilaat iltaman, jonka pitäisi olla mielenkiintoisen kaikille työläisille. Näytelmä "Shades of Passaic" tullaan esittämään, ja harjotuksista päättäen pitäisi sen tulla hyvin esitetyksi.

J. B. MACLACHLAN TULEE PUHUMAAN

Bolshevikivallankumouksen yhdentoista vuosipäivän vietto Standard-teatterissa, sunnuntaina, marraskuun 11 p. kello 8 illalla tulee olemaan yksi toimintakauden huomattavimpia tilaisuuksia. Tilaisuudessa tulee puhumaan toveri James B. MacLachlan, Nova Scotiasta, joka on hyvin tunnettu Canadan työläisille mainiosta taistelustaan Bescoa ja John L. Lewisiä vastaan. Ukrainalainen laulukuoro ja suomalainen orkesteri esittävät musikaalisia ohjelmanumeroita. Toveri MacLachlan tulee puhumaan myös Montrealissa, Guelphissa, Hamiltonissa, Londonissa ja Windsorissa.

Timminsin uutisia

VOIMISTELUJOHTAJAKURSSIT

Vilkasta touhua ja liikettä on nykyään Timminsin suom. haalilla. C.S.T.U.-liiton toimesta on nim. nykyään paikkakunnallamme käynnissä ne kauan odotetut voimistelujohtajaja siinä ohessa myöskin voimistelukurssit tov. Y. Ahtion johdolla. Kurssit ovatkin täällä saaneet ansaitun huomion osakseen. Varsinaisille johtajakursseilla, joita pidetään päivällä, on kurssilaisia 13, nim. 5 naista ja 8 miestä. Niistä on South Porcupinesta 1 nais- ja 2 miesoppilasta, Kirkland Lakelta 1 mies ja loput ovat Timminsistä. Mutta ilta- eli suoranaisiin voimisteluharjoituksiin lähentelee osanottajien lukumäärä parhaina iltoina puoltatoista sataa, ollen molemmat sukupuolet runsaasti, sekä kaikki ikäluokat 7—8:sta vuodesta aina 50:n vuoteen asti edustettuina.

Kurssien päättäjäiset pidetään South Porcupinessa torstaina, 1 p. ja Timminsissä lauantaina, 3 pnä, marraskuuta. Päättäjäisten ohjelmistona on huomattavimpana numerona monipuoliset voimisteluesitykset lukuisilta eri joukkueilta. Niiden laatu on aivan uutta ja ennen näkemätöntä paikkakunnallamme. Esityksistä mainittakoon: uudenaikaiset vapaaliikkeet, ryhmä- ja kirvesvoimistelu, telineliikkeet sekä primitiivinen eli muokkausvoimistelu sekä nais- että miesjoukkueilta. Tilaisuuteen on myöskin varattu henkistä ohjelmaa sekä lopuksi tanssia.

Kenenkään ei sovi jättää huomioonottamatta tätä mieliävirkistävää, arvokasta erikoistilaisuutta, sillä siellä näemme kuinka paljon uutta tällä alalla kolmessakin viikossa aikaansaadaan innostuksen ja etevän johdon ansiosta. — J—i.

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

Neuvostoliitosta

I. I. Skvortsov-Stepanov

NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN PUOLUEEN KK:N ILMOITUS

Puoluettamme on kohdannut uusi raskas menetys. On kuollut Keskuskomitean jäsen, puolueen vanhin ja uskollisin jäsen, toveri I. I. Skvortsov-Stepanov.

Astuttuaan vallankumouksellisen taistelun tielle jo aivan viime vuosisadan 90 luvun alussa, tov. Skvortsov-Stepanov bolshevismin synnyttyä on vankasti ollut sen riveissä. Tov. Skvortsov-Stepanovin kulkema tie on bolshevikkivallankumouksellisen kunniakas tie tsaarin Venäjällä, — hellittämättömän taistelun tie tilanteessa jolloin vainot, vangitsemiset, karkoitukset jne. riehuivat.

Tov. I. I. Skvortsov-Stepanov on puolueellemme tunnettu K. Marxin Pääoman käännöksistä sekä useista suurista marxilaisista tieteellisistä töistä. Toimintansa viimeisenä kautena tov. Skvortsov-Stepanov johti Leninin Instituuttia ja oli "Neuvostoliiton ja Neuvostovenäjän Tp. KK:n Isvestijan" toimittajana.

Vanhan bolshevikin I. I. Skvortsov-Stepanovin haudan ääressä NKP (b):n KK kehoittaa kaikkia puolueen jäseniä tiivistämään rivinsä entistä enemmän ja koettu tappio korvaamaan tarmokkaalla työllä puolueen ja sosialismin rakentamisen etujen mukaisesti.

Tov. Skvortsov-Stepanov syntyi v. 1870, ollen konttoristin poika. V. 1890 päätti Moskovan opettajaopiston, jonka jälkeen oli opettajana eräässä Moskovan koulussa v:een 1895 asti, jolloin ensi kerran vangittiin ja karkoitettiin Moskovasta. Tähän aikaan kuului hän narodnikkeihin.

V. 1896 tutustui hän tunnettuihin sosialidemokraatteihin ja hänessä alkoi muodostua marxilainen maailmankäsitys. V. 1901 hänet vangittiin toisen kerran Moskovassa ja karkoitettiin 3 vuodeksi Itä-Siperiaan.

V:sta 1904 lähtien oli hän jo lopullisesti bolshevikki, otti v. 1906 osaa Tukholman edustajakokoukseen. V. 1911, hänet taas karkoitettiin Astrakanin lääniin, josta palasi v. 1913.

Sodan aikana otti osaa bolshevikkien maanalaiseen sodanvastaiseen työhön. Tammikuussa v. 1918 otti perustavan kokouksen hajoittamiseen. Puolueen 10—13 edustajakokoukset valitsivat hänet revisionikomissian jäseneksi ja 14 edustajakokous — KK:n jäseneksi. Lokakuun vallankumouksen jälkeisenä kautena v:een 1919 saakka suoritti kirjallisia töitä ja esitti luentoja. Sen jälkeen sai mitä erilaisempia tehtäviä.

V. 1924 oli "Pravdan" vastaavan toimittajan sijaisena ja v:sta 1925 "Isvestijan" vastaavana toimittajana. Tov. Skvortsov-Stepanov on kääntänyt "Pääoman" (yhdessä B. A. Basarovin kanssa) ja muita Marxin teoksia venäjäksi. On kirjoittanut 14-osaisen "Poliittisen taloustieteen kurssin" (yhdessä A. Bogdanovin kanssa), kirjan "Neuvostovenäjän sähköistäminen" sekä useita historiallisia kirjoja: "Parisin kommuuni v. 1871", "J. P. Marat ja hänen taistelunsa vastavallankumousta vastaan". Kirjoitteli paljon luonnontieteistä ja filosofiasta. V:sta 1926 lähtien oli Leninin instituutin johtokunnan puheenjohtajana.

NEUVOSTOLIITON TP.KK:N NELJÄS ISTUNTOKAUSI

Neuvostoliiton toimeenpanevan keskuskomitean puhemiehistö on päättänyt kutsua koolle toimeenpanevan keskuskomitean neljännen istuntokauden Moskovaan joulukuun 1 päiväksi. Päiväjärjestyksessä tulee olemaan seuraavat kysymykset: Neuvostoliiton budjetti vuodelle 1928—29, Neuvostoliiton budjetin toteuttaminen vuonna 1927—28, yleiset maankäytön ja maidenjärjestellyn perustat Neuvostoliitossa, selostus neuvostojen vaaleista 1928—29, asetus Neuvostoliiton ja liittovaltain budjettioikeuksista, Usbekistanin hallituksen selostus, tpk:n istuntokausien välillä vahvistettujen päätösten hyväksyminen.

PUOLUEJÄRJESTÖN PUHDISTUS TSHELJABINSKISSA

Tsheljabinskin alueen kontrollikomitean päätöksellä on järjestelmällisen juopottelun ja toimiaseman hyväksikäyttämisen henkilökohtaisiin tarkoituksiin sekä röyhkeän käyttäytymisen takia eroitettu tehtävistään paikallisen puoluejärjestön vastuunalaisia toimitsijoita. Alueen toimeenpanevan komitean sihteeri Gerasimov on eroitettu samalla puolueesta. Toimeenpanevan komitean puheenjohtajalle Kondrakoville on annettu ankara varoitus.

NEUVOSTOKONEISTON YKSINKERTAISTUTTAMINEN SIPERIASSA

Siperian piirin toimeenpaneva komitea on ryhtynyt toimenpiteisiin neuvostokoneiston yksinkertaistuttamiseksi. Kyläneuvostojen ja piirien toimeenpanevien komiteain hallinnollisessa verkossa tullaan panemaan toimeen huomattavia supistuksia. Eri piirien toimeenpaneville komiteoille on annettu tehtäväksi panna täytäntöön supistamista koskevat ohjeet jo ennen edessä olevia neuvostovaaleja.

TIEDEAKADEMIAN TOIMINTA VUONNA 1928—29

Alkaneena talousvuotena saa Tiedeakademia töitään varten noin 3,300 tuh. ruplaa eli 400,000 enemmän kuin suurenemisen kautta voidaan laajentaa tieteellisiä tutkimus- ja julkaisutöitä. Suunnitellaan järjestää joukko kansainvälistä töitä, pääasiassa saksalaisten oppineiden kanssa. Namyrin retkikunnan töitä tullaan edelleen jatkamaan. Piakkoin alkaa toimintansa kolme uuttia instituuttia.

Tiedeakademiaan tullaan vuoden vaihteessa valitsemaan 43 uutta jäsentä, sillä on katsottu tarpeelliseksi laajentaa akademian koulintuneilla ja tunnetuilla tieteellisen työn tekijöillä akademian työalan yhä laajetessa.

KOLLEKTIIVINEN TALOUS "KOMINTERNIN VI KONGRESSIN NIMELLE"

Jaranskin ujetissa on muodostettu Vjatkan läänin suurin kollektiivinen talous nimelle "Kominternin VI kongressin nimelle." Kollektiiviseen talouteen kuuluu 8 kylää, yhdistäen 178 taloa. Sen käytettävänä on noin 2,500 hehtaaria maata.

Maa-asiain kansankomisariaatti on ehdottanut läänin maaosastolle, että maanjako koll. taloudessa suoritetaan tänä vuonna ilmaiseksi. Valistusasiain kansankomisariaatti antaa sille radiolaitteen.

SUOMESTA

PORTTI AUKENI

Viime kuun 29 pnä on Tammisaaren pakkolasta vapautunut tov. Matti Karvonen Kajaanista. Tov. K. on yksi niistä Suomen työväenliikkeen veteraaneista, joka on huomattavasti työskennellyt m.m. Suomen itsenäisyyden puolesta. "Itsenäistynyt isänmaa" onkin sen hyvin palkinnut, sillä tov. K. on viimeisen 10 vuoden kuluessa ollut 3 eri kertaa suljettuna vankilaan, ollen tällä viimeiselläkin kerralla siellä 5½ vuotta. Hänet tuomittiin keväällä 1923 m.m. osanotosta STP:n perustavaan kokoukseen. Samana vuotena puoluetta ja sen toimihenkilöitä vastaan alulle pannussa suuressa jutussa kuljetettiin tov. Karvonenkin vielä vastaamaan, vaikka hänellä jo oli 6 vuoden tuomio valmiina. Syyttäjän papereista ei kuitenkaan löytynyt K:n nimeä, joten hänen tuomitsemisensa sillä kertaa jäi.

Lausumme paljon kärsineen toverin tervetulleeksi.

KANSALLISKIIHKOILUN TULOS

T.k. 4 pnä puolenpäivän aikaan lopetti Helsingissä elämänsä puolustusministeriön entinen vanhempi kamreeri Garl Albert Harry Wolff. Tästä tapahtumasta, joka sattui tavallisuudesta poikkeavissa olosuhteissa ja syystä, kerrotaan seuraavaa:

Kamreeri Wolff oli vähää ennen klo 12 saapunut ministeriöön. Jonkin ajan kuluttua hän oli mennyt entiseen virkahuoneeseensa, mistä vähäisen myöhemmin kuului laukaus. Kun ministeriön virkailijat kiiruhtivat huoneeseen, he tapasivat Wolffin permannolla peilin edestä pää browningin luodin lävistämänä.

Kamreeri Wolff on jättänyt jälkeensä poliisilaitokselle osoitetun kirjelmän, jossa hän selittää tehneensä tekonsa siksi, että hänet oli syrjäytetty hoitamastaan virasta ja oli virkaan nimitetty vakinaiseksi henkilö, joka oli paljon nuorempi häntä. Syyksi hän sanoo syrjäyttämiseensä sen, että hänen äidinkielensä on ruotsinkieli. Kirjeessä sanotaan: "Joskus tarvitaan laukaus herättämään kansoja ja omiatuntoja. Protestiksi kaikkea puolueellisuutta ja vääryyttä vastaan, jota on tapahtunut nimitettäessä virkamiestä puolustusministeriön virkaan, joka on tullut vakinaiseksi, kajahtaa tämä. Te olette järjestyksen ylläpitäjiä. Minä vaadin, että te asianomaisessa paikassa vaaditte ministeri Lahdensuolta selitystä, minkä vuoksi nuhteeton, menestyksekäs virkamies eroitetaan."

METSÄ- JA LAUTTAUSTYÖVÄEN ASUNTO-OLOT

Kuten tunnettua, tulee metsä- ja lauttaustyöväen asumuksista annettu laki astumaan voimaan ensi marraskuun 1 p:nä. Tämän johdosta on sosialiministeriö nyttemmin julistanut metsä- ja lauttaustyöväen asumuksien tarkastajan toimen haettavaksi. Tointa seuraa 48,000 markan peruspalkka. Pätevyysehtona on metsänhoitotutkinto ja käytännöllinen perehtymys metsä- ja lauttausoloihin.

KANAVAHANKE LAATOKASTA SUOMENLAHTEEN

Laatokan—Suomenlahden kanavahanke on pantu uudelleen vireille. Hallitus suunnittelee työn teettämistä pääasiassa vankityövoimilla. Ennenkuin asiassa kuitenkaan mitään päätöksiä tehdään, on kanavahankkeesta annettu tehtäväksi eräitä tutkimuksia ja vertailuja eri ehdotusten välillä. Tie- ja vesirakennushallitus ehdotti, että mainitunlainen tutkimus olisi sopivinta toimittaa kunnallisten kanavakomiteain välityksellä.

Sen jälkeen onkin Laatokan—Suomenlahden kanavahanketta harrastavien kuntien asettama kanavakomitea saanutkin tehtäväkseen toimittaa suunnitellun kanavan taloudellisen tutkimuksen.

NAISTEN OSASTO

Pariisin naisproletariaatti

Tri. P. Aranyossi

Ranskan proletariaatin huonoimmassa asemassa olevan osan muodostavat naiset, joiden prosenttimäärä on varsin suuri. Heidän lukumääränsä tekee 4 miljoonaa eli 40 pros., teollisuuden työvoimasta. Eräissä teollisuuden haaroissa, kuten esim. kemiallisessa, kohoaa heidän prosenttilukunsa jopa 80 pros.

Naisproletariaatista on, onnetonta kyllä, vain pieni rahtu järjestynyttä, tuskin 5 pros. kaikista ammatillisesti järjestyneistä. Naisilla ei liioin ole äänioikeutta maassa, joka on tullut tunnetuksi kuuluisista naispersoonallisuuksistaan.

Työtätekevä pariisitar ei vastaa lainkaan niitä kuvauksia, joita porvarilliset kirjailijat ja muut kaunosielut maalaavat heistä. Hän ei ole mikään ylen tunteellinen tai romanttinen puoli-ilotyttö, joksi hänet näytelmissä ja elokuvissa esitetään. Hän on työteliäin ja toimekkain nainen mitä ajatella saattaa.

Joskaan Ranskan "demokratia" ei ole vielä tunnustanut naisia tasavertaiseksi kansalaiseksi, on se kuitenkin oppinut kunnioittamaan tämän työvoimaa. Liikkeet, kauppahallit, tehtaat ja raitiotiet, suunnilleen kaikki työmaat, ovat varustetut naistyövoimalla paljon suuremmassa määrässä kuin monissa muissa maissa. Tämä koskee eritotenkin Pariisia.

Eräiden teollisuustuotteiden, kuten hajuvesi- ja vaatetavarain tuottajina ovat yksinomaan naiset. Naiskätöset valmistavat sekä halpahintaisia että loistovaatteita, ahertaen kuin orjat nälkäpalkalla. Tuntipalkka vaihtelee 6—14 sentin välillä.

Ja minkälaisissa olosuhteissa valmistetaan esim. pariisilaisia muotiuutuuksia? Hienon hienojen salonkien ja myyntihuoneustojen takana sijaitsevissa vaivaisissa komeroissa, joihin kuhunkin sullotaan tusinan verta naistyöläisiä, jotka saavat kyhjöttää kokoonkyyristyneinä horjuvain pöytäin ääressä klo 8 aamulla 6 illalla. Täällä vallitsee todellinen haaskakuri ja nylkentä, mikä ei ole edes sanoin kuvattavissa.

Ja mitenkä nämä naisorjat elävät? Jos ovat kauniita ja luonteettomia, voivat he hankkia sivuansiolla hyvätkin päivät. Mutta työläisnaisten suuri joukko elää äärimmäisen yksinkertaisesti ja vaatimattomasti. He seisovat joka päivä jonossa halvan ruokalan edustalla, missä saavat laihan päivällisen vajaalla markalla, mikäli pöytiä on vapaana. Ja loma-aikansa elävät he kolkoissa köyhäinkortteleissa.

Kun ulkomailla puhutaan Pariisista, niin ajatellaan aina huvien, liehinän ja — paheiden Pariisia. Työtätekevä Pariisi on varsin vähän tunnettu Ranskan rajojen ulkopuolella. Ja kun ulkomaalaiset saapuvat Pariisiin, näkevät he suuret bulevardit, suuret katukäytäväkahvilat ja Montmartren ja Montparnassen huvittelupaikat, ja uskovat nähneensä Pariisin, vaikka ovat oikeastaan nähneet vain rikkaiden — turistien kaupungin, joilla Pariisissa on niin huomattava asema.

Pariisissa uurastetaan paljon enemmän kuin yleensä kuvitellaan. Nouskaa aamulla klo 6—7 ajoissa ja liikkukaa pitkin työväenkortteleissa. Näette silloin sen Pariisin, missä aherretaan ja raadetaan kauniden fasaadien takana, mitkä bulevardit ja valokylttit muodostavat. Taikka menkää Hallelle 4—5 ajoissa aamulla, ja nähkää aherrus tuhansien hedelmien ja kasviksien lajittelussa, mitkä maan antimet muutaman tunnin kuluttua ovat niin sirosti sijoitettuina turistien aamiaispöydällä.

"Krasin" on palannut

Jäänsärkijä "Krasin" on palannut Leningradiin neljättä kuukautta kestäneeltä matkaltaan. Leningradissa se on otettu vastaan juhlallisuuksin ja juhlallisuuksia koteutuneille epäilemättä tullaan järjestämään paljon muuallakin. Ansaitseekin.

"Krasin" on retkellään kulkenut lähes 20,000 kilometrin matkan, josta enemmän kuin puolet napapiirin sisällä, seuduilla, jotka ovat tähän saakka vain vähän tai ei ollenkaan tutkitut. Matkallaan on laiva satojen kilometrien pituudelta murtanut itselleen tien jäätiköiden läpi, kokenut myrskyjä ja jäämeriretken monia muita raskaita vaikeuksia.

"Krasinin" matka on viimeisten kuukausien kuluessa ollut koko maapallolla suuren huomion alaisena. Siitä on sekä puhuttu että kirjoitettu. Tämä huomio on tullut sen johdosta että "Krasin" onnistui pelastamaan seitsemän henkilöä eli lähes puolet pohjoisnaparetkellään haaksirikkoutuneen ilmalaiva "Italian" miehistöstä.

Tähän "Krasinin" retken alkuperäiseen tehtävään — "Italian" miehistön pelastamiseen — yhtyy toinen, sattuman kautta suoritettavaksi tullut, loistava teko. Laiva pelasti Huippuvuorten luona uhkaavasta perikadosta suuren saksalaisen laivan "Monte Servantesin", jolla oli mukanaan 1,500 viiteentoista eri kansallisuuteen kuuluvaa matkailijaa sekä 300-henkilöinen laivamiehistö.

Matkallaan "Krasin" kävi myös n.s. Frans Josefin maan rannikolla ja pystytti kaukaiselle Jäämeren saarimaan niemekkeelle neuvostolipun.

Tämän kaiken ohella "Krasinin" matkalla oli suuri poliittisluontoinen merkitys. Tarvitsee vain muistaa sitä valhe- ja parjaustulvaa, joka porvarillisissa maissa on toista vuosikymmenen ajan virrannut neuvostomaan oloista, elämästä ja ihmisistä. Ei ole kumma jos monet ulkomaalaiset edelleenkin kuvittelevat kaikki täällä ihan nurjassa ja kurjassa valossa.

Tuhannet Skandinavian työläiset ja "Monte Servantesin" mukana olleet Länsi-Europan porvarilliset tapasivat "Krasinilla" 138 aivan tavallista ihmistä. Ulkomailla on uskoteltu että neuvostojen palveluksessa on ja voi olla vain hävittäjiä, raakalaisia. "Krasinin" kanssa kosketuksiin tulleet ulkomaalaiset näkivät nämä ihmiset jokapäiväisessä työssä ja toiminnassa, tapasivat heissä matruuseja, lentäjiä, oppineita tutkijoita, sanomalehtimiehiä. "Krasinin" kanssa kosketuksiin joutuneiden ulkomaalaisten entinen käsitys täällä olevista oloista ja harrastuksista horjui, kääntyi enemmän todellisuutta vastaavaksi.

Tällaista käsitteiden selviämistä on "Krasinin" matka ollut omiaan aikaan saamaan kaikkialla muuallakin, niidenkin maiden ja väestökerroksien keskuudessa, jotka eivät laivan kanssa joutuneet suoranaiseen kosketukseen. Ei ole sitä sanomalehteä, ei sitä aikakausjulkaisua joka olisi voinut olla kertomatta "Krasinin" matkasta. Matka tuloksineen on sitä lajia että niin vastenmielisesti kuin siitä valkoinen kirjoittaja onkin kertonut, ei hän ole voinut lukijaltaan estää ajatusta että pystyvät ne bolsheviikit kuitenkin — rohkeita, vaikeita tekoja suorittavat, nähtävästi omaavat myös korkeita tietoja ja suurta taitoa.

Eri maissa täten tapahtunut käsitteiden muutos tai vaikkapa vain neuvostomaan ihmisten ja niiden ominaisuuksien ala-arvioinnin horjuminen, ei ole läheskään vähäpätöinen asia. Suuren suurten ihmisjoukkojen käsitys jostakin asiasta on n.s. yleinen mielipide ja yleinen mielipide on tekijä, joka täytyy jokaisen politiikon ottaa huomioonsa.

"Krasinin" matka on erittäin voimakkaasti vaikuttanut porvarimaiden yleiseen mielipiteeseen Neuvostovallan eduksi. Kun eräs espanjalainen lakimies, Monte Servantesin mukana ollut matkailija, keskusteli Krasinilla olleen lenigradilaisen sanomalehtimiehen kanssa lausui hän lopuksi:

Minä olen vielä Venäjällä. Minä tulen taistelemaan teistä levitettyjä valheita vastaan. Minä käsitän mitä te Europalta tahdotte. Te tahdotte että teidän sallittaisiin rauhassa työskennellä ja puhuttaisiin teistä vain totta.

Toveri, jolle nämät sanat lausuttiin, aivan oikein arvioi ne sanoessaan että tätä ei ainoastaan espanjalainen käsittänyt vaan tuhannet ja tuhannet saivat oikean käsityksen "Krasinista" ja tämä oikea käsitys on käsitys Neuvostoliitosta.

"Krasinin" retkikunnan johtajat

PROFESSORI P. L. SAMOILOVITSH

Retkikunnan johtaja, professori Samoilovitsh on 47 v. vanha. Korkeimman sivistyksensä hän sai Saksassa, Freibergin vuoriakademiassa. V:sta 1902 lähtien hän otti osaa sosialidemokraattisiin ylioppilaskerhoihin. V. 1904 palasi hän Venäjälle ja otti osaa vallankumousliikkeeseen Donin Rostovissa ja Odessassa. Istui useita kertoja vankilassa. V. 1906 karkoitettiin Samoilovitsh Rostovista Arkangelin lääniin. Samana vuonna pakeni hän Pietariin, missä liittyi bolshevikkien sotilasjärjestöön. Kaksi vuotta eli hän illegaalisena (maanalaisena) ja joutui v. 1908 uudelleen karkoitetuksi Arkangelin lääniin kolmeksi vuodeksi.

Pinegissä alkoi Samoilovitsh tehdä geologisia tutkimuksia. V. 1911 otti hän ensikerran osaa naparetkeilyyn Huippuvuorille, ja v. 1919 yhdessä V. A. Rusanovin kanssa löysi Ais-fiordin kivihiilikentät. V. 1921—1927 on hän ollut kuuden retkikunnan johtajana Huippuvuorille. Prof. Samoilovitsh on nykyisin Pohjoisen tutkimisinstituutin johtajana.

LENTÄJÄ B. G. TSHUHNOVSKI

Tshuhnovsk on syntynyt v. 1898. Lopetettuaan v. 1916 Hatsinan realikoulun astui hän vapaaehtoisena meriväkeen. V. 1917 hän yhdessä meriväen kolmannen komppanian kanssa esiintyi Kerenskin väliaikaista hallitusta vastaan ja asettui neuvostovallan puolelle. Samana vuonna lopetti hän meri-ilmailukoulun ja v. 1918 lentäjien ilmataistelukoulun. V. 1919 oli hän kansalaissodan rintamilla. Jo kansalaissodan aikana tunnettiin Tshuhnovski kokeneeksi ja rohkeaksi lentäjäksi. Sodan päätyttyä hän jatkoi opiskeluaan merisota-akatemiassa. V. 1925 hän otti osaa tieteelliseen retkikuntaan Novaja Semljalle, lentäen lentokoneella Leningradista Novaja Semljalle. Tällä hetkellä hän palvelee yhdessä Mustanmeren laivaston ilmailueskaaderissa.

"KRASININ" PÄÄLLIKKÖ K. P. EGGE

Egge on syntynyt Liivinmaalla (nykyinen Latvia) v. 1893 talonpoikaisperheessä. V. 1908 meni hän matruusiksi purjelaivaan. V. 1915 suoritti perämiehen tutkinnon ja samana vuonna mobilisoitiin ja lähetettiin pohjoiselle rintamalle. V. 1917 Egge komennettiin päämeriesikunnan käytettäväksi Pietariin ja täältä Arkangelin laivastoon. Ottanut osaa Kaarianmeren retkikuntaan, oli jäänmurtaja "Sedovin" päällikön apulaisena ja nyttemmin "Krasinin" päällikkönä.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadan varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:
Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanstn, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Sopper Cliff, Ont.

Heikkilän sisarusten
Matkailijakoti ja Sauna
243 St. Antoine St.
MONTREAL QUEBEC

Ole raitis!

Kenpä lienetkin — ystäväkö olet vaiko vihamies, tuttuko lienet vaiko vieras minulle, oppinutko olet vaiko tietoa vailla — teille kaikille huutaa tahdon nuo sanat: Ole raitis!

Älkää viinaa juoko, sillä se myrkkyä on, kamalan julmaa. Jos se lasissa puhtaalta, kirkkaalta näyttää kuin raitis ja virvoittava lähteen vesi, se kuitenkin kamalinta myrkkyä on mitä ihminen niellä saattaa.

Jos minulla vihamies on, en hänenkään soisi tuota myrkkyä imevän, ahmivan, vaan hänellekin huudan nuo sanat: Ole raitis!

Kenpä ystävälleen kauniimmin sanoa voisi kuin sanoa: Ole raitis! Älä myrkyllä ruumistasi ja sieluasi saastuta! Voi kurjuutta suurta minkä aikaan saakaan tuo tuhoa tuottava viina. Se köyhyyttä, kurjuutta matkaan saattaa niin paljon että en sanoa taida.

Niin moni on kurkustaan alas niellyt maansa kaikkine kartanoineen. On mennyt pellot ja niityt laajat, on mennyt karjat ja metsät muhkeat, on mennyt kaikki kun on mennyt kunto, kun ruumis on raihnainen, sielu on sairas.

Veljet, työläiset! Kuinka moni teistä tänäkin päivänä kallistelee tuota kirottua myrkkyä huulilleen. Kuinka monen työläisperheen kodin onnen on tuo väkijuoma särkenyt. Kuinka monessa kodissa äiti odottaa lastensa kanssa isää kotia, joilla ei ole vaatteita eikä juuri ruoka-ateriastakaan tietoa, kun perheen pää, isä, kantaa tienaamansa rahat noihin likaisiin koiratorppiin. Köyhyys ja puute vieraaksi tuppaa, ilo ja onni vieroen väistyy. Rakkaus pakenee ilon mukana, riita ja tora tulee puutteen seurassa. Ei puolisot keskenään sovussa viihdy, vaan riitaa heillä on aamusta iltaan.

Nuoriso reuhaa juovuspäissään kuin villiintyneet metsän pedot. Toisiaan surmaten, hirveästi raastaen, sitten vankilain komeroissa kärsien, kuihtuen . . .

Naapurien rauhan viina on pilannut, sopu ja ystävyys tyystin on hävinnyt. Monet ystävyyssiteet siten on katkenneet, kun juotu on kurjaa viinaa.

Monen monet ovat kauheat onnettomuudet, jotka ovat viinan tähden tapahtuneet. Kenpä ne rikokset laskea taitaa jotka saa aikaan tuo kirottu viina. Se monta on saattanut mierontielle, ja monta on saattanut ennenaikaiseen hautaan. Monta on joutunut telkkien taakse ja niin monelta on se järjen vienyt. Siksipä tahdonkin kaikille huutaa, huutaa nuo sanat: — Ole raitis!

Te koiratorpparit, te, jotka niitä kurjia, saastaisia luolianne pidätte, ajatteletteko te koskaan sitä mitä te matkaan saatatte sillä viheliäisellä työllänne, mikä on seuraus kauppanne tähden? Ajatteletteko koskaan sitä, mitä aikaan saa se viina jota myytte, jota voiton himosta kaupittelette? Ajatteletteko koskaan sitä minkä ristiriitaisuuden aikaan saakaan se viina jota te niille kurjille myytte, joilla himo on hillitsemätön, joilla se ei ole tahdon voimaa, joilla se on niin tyystin hävinnyt, että ne ovat teidän voitonhimon uhrejanne?

Voi, jospa koiratorppareita ei olisi, niin teko moni jäänyt olisi tekemättä! Voi, jospa japparit teitä ei olisi, ei maailmassa olisi niin kurjuutta paljon! Voi, jospa tekin raittiita olisitte, monet olisivat asiat nyt toisin!

Ja jospa ei olisi olemassa tätä kurjaa yhteiskunnallista järjestelmää, joka mädännäisyydellään kaiken kurjuuden matkaansaattaa!

E. A—o.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAvana New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urno Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOItaja Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276. (M

ROUYN, QUE.

MATTI KENNIN PARTURINLIIke Mars hotellin yhteydessä. Rouyn, Quebec. (TP

TORONTO, ONT.

KÄTILÖ JA HIEROJA ELIN AUvin 654 Davenport Rd. Puhelin Hillcrest 3390. (P

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöjä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia. (P)

PORT ARTHUR, ONT.

HIEROJA, SAIRASVOIMISTELIJA Mrs. Laina Kolhi, 222 Wolseley St., Port Arthur, puhelin 2826.

Halutaan tietää

Esiin tulleiden tärkeitten asioitten tähden haluan etsiä Emil Heino ilmoittamaa nykyisen olinpaikkansa. Tai jos on joku henkilö joka hänestä jotain tietäisi olisi hyvä ja ilmottaisi minulle allaolevalla osoitteella: (235

Ludvik Stopsen,
Eckville, Alta., Can.

Jos joku henkilö tietää poikani Aarno Pjörnin nykyisen osotteen tekisi kauniin työn jos ilmottaisi sen hänen allekirjottaneelle isälleen Suomeen. Aarno on viimeksi kirjottanut meille antaen osotteekseen Box 283, Rouyn, Que.

Matti Pjörn,
Taipalen kauppa, Orismala,
Vaasan lääni, Finland, Europe.

KELLOSEPPÄ

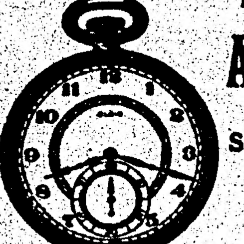

A.Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

DR. IVAN G. POLACK
Hammaslääkäri
Puhelimet
Konttori 222. Kotiin 2360
79 ELM STREET EAST
Regent Teatteri rakennuksessa.
Sudbury, Ont. (TP)

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Hammaslääkäri
DR. S. HARRIS
1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que. (ToP

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Steinin pohjamaalia, valkosta ja mustalaisväriä sekä auringon paahtuma punaa, puikko .... .50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta 1.58
Steinin Cold Cream 1.25
Partaliimaa .... .75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym. .... .75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää .... .50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä .... .40
Nenäkittiä .... .40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria .... .75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi .... .75

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

S. J. SUDBURYN OSASTON

johtokunnan kokous pidetään ensi tiistaina kello 8 illalla Liberty-haalilla.

ERIKOINEN PUHETILAISUUS NAISILLE

Vapauden toimittaja S. G. Neil puhuu Sudburyn suomalaisille työläisnaisille havainnoistaan Neuvostoliitossa ja erikoisesti juuri naisia koskevista asioista, maanantaina lokakuun 29 päivä kello 2 ip. Kaikki tervetulleita!

TUOMITTIIN KAHDEKSI KUUKAUDEKSI PAHOINPITELYSTÄ

Levackilainen Charlie Johnson sai tänään poliisioikeudessa 2 kuukauden vankilatuomion ja hänen veljensä Orville kymmenen dollarin sakon tai yhden kuukauden vankeutta Dan Boychuk-nimisen puolalaisen pahoinpitelystä. Boychuk oli velkonut veljeksiltä kolmeakymmentä dollaria ruokavelkaa, vaan tähän vastauksena alkoivat he pieksämään Boychukia, jonka molemmat silmät olivat mustat ja naama turvoksissa.

August Langlois-niminen ranskalainen juoppo ollessaan yritti suudella kaikkia ketä tapasi Chicago-kahvilassa eilen illalla. Yrittipä tehdä samoin paikalle saapuneelle poliisille, mutta joutui korvaamaan tekonsa 10 dollarin sakolla tänä aamuna.

William Bennett, joka on ammatikseen harjottanut ukkapeliä joutui eilen poliisin käsiin ja sai 25 dollaria sakkoa ja kulut tai kuukauden vankeutta.

UUTISPOIMINTOJA

DOLLARIN AUTO LIIKKUU

Oshawa, Ont., lokak. 26. — Eräs täkäläinen lakimies myöntää ostaneensa vanhan auton yhdellä dollarilla ja onnistuneensa saamaan sen käytiin. Vaunu on varustettu kaikenlaatuisilla nykyaikaisilla laitteilla, itsealottajasta alkaen.

SALAPOLIISI VAPAUTETTU MURHASYYTTEESTÄ

Toronto, lokak. 25. — Albert Samsonin murhasta syytteessä ollut salapoliisi William Dinnen on vapautettu lautakunnan päätöksellä syytteestä. Poliisi oli ampunut Samsonia yrittäessään pidättää häntä, kun Dinnen oli arvellut miesten, joiden matkassa surmansa saanut oli ollut, yrittävän suorittaa rikoksen.

MONTREALIN PORMESTARI LAINLAATIJAKUNTAAN

Montreal, lokak. 25. — Eilen täällä St. Maryn valitsijapiirissä suoritetuissa maakunnan lainlaatijakunnan täytevaaleissa valittiin kaupungin pormestari Camillien Houde lainlaatijajakunnan jäseneksi. Vuonna 1927 suoritetuissa maakuntavaaleissa valitun vaali oli tullut oikeuden päätöksellä julistetuksi mitättömäksi. Häviölle joutunut liberaali Ernest Langlois, väittää nyt suoritetuissa vaaleissa varastetun liberaalisten äänestäjäin luettelot, jonka johdosta hän uhkaa Houden vaalin laillisuutta.

NUGA-TONE AUTTOI HÄNTÄ SAAMAAN TERVEYTENSÄ TAKAISIN

Mr. W. L. Bennett, Rohwer, Ark., kertoi miellyttävän kertomuksen joka kaikkien kipeiden, väsyneiden ihmisten tulisi lukea. "Minä suosittelen Nuga-Tonea kaikille ihmisille, joita vaivaa munuaistauti, huono ruokahalu, huono ruuansulatus, hermostuneisuus, päänkipu tai umpitauti, sillä minulla oli kaikki nämä taudit ennenkuin aloin ottamaan tätä ihmeellistä lääkettä. Nuga-Tone ei ainoastaan parantanut minua vaan myöskin antoi minulle uutta voimaa ja työhalua."

Nuga-Tone on auttanut miljoonia miehiä ja naisia saamaan takaisin entisen voimansa ja terveytensä. Se lisäsi heidän voimaansa ja elämän haluansa, siten auttaen heitä nauttimaan elämästä. Jos olette heikko tai sairas, tunnette itsenne vanhaksi ja uloskuluneeksi, jos teitä vaivaa samallaiset taudit kun Mr. Bennettiä, kokeilkaa Nuga-Tonea muutamia päiviä niin tulette ihmettelemään tuloksia. Nuga-Tonea voidaan ostaa kaikista rohdoskaupoista. Jos ei välittäjällänne ole sitä varastossa pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukku-rohdoskaupasta.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Youth Column

Poser

A bishop recently addressed a large assembly of Sunday school children, and wound up by asking, in a very paternal way:

"And now, is there any little boy or any little girl who would like to ask me a question?"

A thin shrill voice at the back of the room called out:

"Please, sir why did the angels walk up and down Jacob's ladder when they had wings?"

"Oh, ah, yes—I see," said the bishop, "and now, is there any little girl who would like to answer that question."

A Red Army Camp

Sixty verts from Nizhni-Novgorod amid the wooded country that flanks the Volga, lies a Red Army camp. Two months ago nothing but virgin forest was to be seen there. Now, each side of the Moscow road and stretching for almost two miles is a city of tents. Here are stationed 50,000 Red soldiers, half of them being recruits from the town and village, who train during the summer months, and return to their farms and workshops in the fall. Not long ago a field day was held to officially open the camp. Some of us were invited to go and speak to the soldiers. Along the very good Moscow road we went in "made-in-Russia" trucks. After three hours we arrived at our destination. In the great parade ground that must have been more than a mile square, were drawn up in military formation thousands upon thousands of troops; cavalry, infantry, artillery and every branch of a modern army. In the centre was a tribune. Distributed around the parade ground were numerous radio broadcasters arranged so that every soldier was able to hear the speeches. Every battalion had its brass band.

Presently the commanders of the camp, accompanied by a comrade from the Red Army General Staff, galloped into the field. The bands struck up the International. Then the speeches commenced. First the staff representative spoke, then the guest commanders from various military districts, followed by the camp commander himself. The speeches urged the workers and peasants in the army to be ready to defend their Soviets against the attacks of the imperialists; to return to their villages and work shops after the camp was closed and spread the ideas they had gained among their fellow workers and peasants; to remember that the camp was their "university"; and, finally, to keep fresh in their memories the "Red Army Oath" to which they had pledged themselves.

Comrades from Mexico, Great Britain and Canada addressed the soldiers after the commanders had finished. They were greeted with roars of applause from thousands of throats when they conveyed the greetings of the workers of their respective land. After each speech, the bands struck up the "International." While the great meeting was in progress aeroplanes swooped low and dropped messages of greeting. They were all made in the U.S.S.R. Some of the Red aviators performed hair-raising stunts. Around the parade ground were thousands of peasants from the surrounding villages and workers from Sormova, Nizhni and Kanavina. It was a thrilling sight.

Immediately afterwards the review took place. For two hours battalion after battalion marched by. As each passed the reviewing stand the Commander took the salute and shouted slogans, as "Long live the unity of the workers and peasants!", "Long live the Communist International!", "Long live the Communist Party!", "Long live the Red Army!" Back thundered the voices of the troops, "Hurrah!" They were the most determined faces I have ever seen. Serious, intelligent, proud of their strenghth as they passed by.

Later we visited the camp. It was surprising. We had heard of the excellence of all Red Army camps before, but were unprepared for what we actually saw. Everywhere scrupulous cleanliness and order was evident, the tents were arranged in squares, each surrounded by flowers and plants. At the entrance to each square were evidences of the handicrafts of the peasant soldiers in the form of wood carvings, many of them taking the shape of the red star and the hammer and sickle. The interior of the tents were spotless. But the striking thing was the tremendous educational activity of the soldiers, led by the battalion nuclei of the Communist Party. As an instance I will tell of the 49th Sormova battalion, consisting of about 2,000 men, most of them recruited for summer training alone, and all industrial workers and students. They have a battalion library of 18,000 volumes, 58% of which are political works. Over 90% of the soldiers read the books of the library. The club has a reading room where we found all the latest copies of the current press. The room was full. The most unique feature was the travelling Agitation-Propaganda department of the battalion. This was an ordinary army cart, innocent enough when viewed, but which had been constructed to contain innumerable shelves, posters, documents, and material of all kinds for the Agit-prop work of the battalion, and included a travelling broadcaster and cinema.

Afterwards we carried on conversations with the soldiers through the medium of an interpreter. We found that many of them spoke excellent German, some French, many Esperanto and one a little English. For two hours we answered questions about our countries and the conditions of the workers and the Communist Party. The questions showed that the soldiers were politically ripe and wide-awake. They were especially interested in knowing the attitude we thought the workers of our countries would take when the war against the Soviet Union came, and the reaction of the workers of our countries to the Opposition struggle in the Russian Communist Party. Many of the questions were difficult to answer.

It is my opinion that the ripest political elements are to be found in the ranks of the Red Army. It was not a military camp that we visited, but a huge summer university that was training intelligent political and cultured personalities out of the raw material that comes from the villages. The proletarian elements here adopted the lead in most questions, but there were evidences that the peasants were also being lifted up to the level of the industrial workers.

The relations between the commanders and the soldiers is cordial. Strict military discipline prevails, but beneath it all is a true comradely spirit that can only exist among fighters for the same cause.

The spirit and technical perfection of the Red Army is insurpassable, and remains at the service of the workers of the world. The duty of our Party must be to meet their readiness with active preparation now for the bloody war that is not so far away.

LESLIE MORRIS.

Moscow.

Toisen vuosineljänneksen maailmantalous

Tämän vuoden toisen neljänneksen maailmantalouden yleinen kuva, kirjoittaa prof. Varga, ei osoita mitään selvää linjaa. Yleiseen katsoen pysyttelihe yleinen konjunktuuri samalla tasolla kuin ensi neljänneksenä, mutta eri maat osoittavat vastakkaisia virtauksia.

Yhdysvalloissa

on ensi vuosineljänneksen kohonta seisahtunut ja näyttää siltä, ettei syksyn painostustilanne ratkaise tulevia ristiriitaisuuksia, vaan tulee painostustilanne jatkumaan monopolikapitaalin suurista ponnistuksista huolimatta hyvän konjunktuurin luomiseksi. Osoittautui, että kaikesta puheesta huolimatta, koskeva amerikalaisen kapitaalin organisoimisvoimaa, oli mahdotonta saada kestävää tukea tuotannolle finanssitaholta. Suuret myönnetyt lainat käytettiin melkein yksinomaan pörssikeinotteluun. Arvopapereille lainatut määrät, n.k. broker loans, kohosivat yli kaiken tähänastisen tason ja puristi esiin korkokannan kohonnan, mutta eivät ole tähän mennessä kyenneet rajottamaan pörssikeinottelua.

Konjunktuuria estää huononemisessaan hyvät liikeasiat Yhdysvaltain talouden kahdessa varsin tärkeässä haarassa: rakennustoiminnassa ja autoteollisuudessa. Maataloustuotteiden voimakas hinnankohotus on myös vaikuttanut elähyttävästi. Monet uskovat että tämä on vaalimanööveri farmarien saamiseksi myötätuntoiseksi nykyaikaiselle kapitalistiselle hallitukselle. Viimeistään presidentin vaalien jälkeen voidaan odottaa uutta painostustilannetta, josta saattaa koitua todellinen kriisi.

Englannissa

on konjunktuuri edelleen huono, joskin eräät teollisuuden haarat, kuten n.k. uudet edelleenkin ovat vauhdissaan. Monopolisointi pyrkimys Englannin teollisuuden juurtajaksaisena järkiperäistyttämisenä, pyrkii vaikeissa esteissä esiin.

Saksassa

on konjunktuuri viime kuukausina jatkuvasti huonontunut, eritotenkin vuosineljänneksen viime viikkoina.

Ranska

on toteuttanut valuuttalujituksen ja sen kautta tehnyt mahdolliseksi, että taloudellisen elämän parannustahti käy jonkun verran ripeämmäksi. Mutta tämän nojalla ei kuitenkaan ole odotettavissa mitään ratkaisevaa parannusta, koska Ranskan valuutta on jo tähän mennessä ollut 1½ vuotta samassa arvossaan, joskaan ei lakisääteisessä muodossaan.

Italiassa

on konjunktuuri edelleenkin heikko, joskin hieman parenemaan päin, mikäli saadaan uskoa virallisiin fascistisiin lähteisiin.

Pikku itäreunavaltioissa on konjunktuuri riippuvainen sadon tuloksesta. Puolassa ovat satotoiveet varsin huonot, Balkanilla virallisesti hyvät, mutta sikäläiset viralliset tiedot ovat monesti valehdelleet. Canadassa odotetaan hyvää satoa (se on myös saatu: — Toim.) ja konjunktuuri on sen vuoksi jokseenkin vilkas. Australiassa ja joissakin muissa valtamerentakaisissa maissa on vaikeuksia, eritotenkin Japanissa, joka ei ole tointunut viime vuotisesta pankkiromahduksesta.

Työttömyys

ei osoita toisena vuosineljänneksenä mitään huomattavampaa muutosta. Englannissa kohosi se huhti- ja toukokuulla, mikä sesonkiin katsoen merkitsi kuitenkin suurta huononnusta. (Muudan porvarillinen lehti kirjoitti muuten heinäkuussa, että Englannissa elää 7—8 miljoonaa kansalaista kurjuuden rajoilla, ja että tämä tosiasia — yhteiskunnallisine seurauksineen, alkaa vähitellen tehdä rahamaailman levottomaksi.) Saksassa on työttömyys kesäkuussa jonkun verran vähentynyt, mutta niin vähän, että kun sesongin vaikutus poistetaan, voidaan todeta työttömyyden hiukan vähentyneen.

Kansainvälisen monopoolin

muodostamispyrkimys on viime kuukausina ottanut uusia edistysaskeleita. Neuvottelut villin hiilikilpailun säännöstelemiseksi ovat viime aikoina edistyneet. Edelleen hääritään koko Europan mannermaan kemiallista teollisuutta käsittävän trustin muodostamisessa. Baselissa on muodostettu alaa koskeva kansainvälinen yhtiö, joka pyrkii saamaan mukaansa kaikki alan teollisuuden harjoittajat.

Erittäin silmiinpistävä ilmiö viime kuukausina on ollut arvopaperien voimakas nousu pörsseissä. New Yorkin ja Pariisin pörssit ovat olleet johdossa. Niistä siirtyi liike muihin pörsseihin. Tämä osottaa, että kapitalistiliikkeestä on jälleen tullut yhtenäinen ja että kapitalistisen maailman yhtenäistyminen on kypsynyt ainakin tällä, ei kuitenkaan kovin tärkeällä alalla.

Tällä pörssinousulla ei näytä olevan mitään yleistä taloudellista pohjaa. Tähän nousuun kätkeytyy varmasti selvä sotauhka ja tulee se, kuten aina, johtamaan siihen, että suurkapitalistit ryöstävät puhtaiksi pikkusaalistajat, suurkapitalistit, jotta hallitsevat pörssiä. Eikäpä ei tämä ilmiö ole mitään muuta kuin pankkikapitaalin manööverit keinottelevan yleisön puhdistamiseksi. Johtavat pankithan vallitsevat myöskin suurta lehdistöä, joiden raportit innoittavat satojatuhansia pikkukeinottelijoita.

Taloudellispoliittisesti ei toisessa vuosineljänneksessä ole mitään muuta merkittävämpää kuin korkokannan kohottaminen, Ranskan valuutan laillinen säännöstys ja viimeisin korkokannan laskeminen Italiassa.

Sotakorvauskysymyksessä

jatkuu edelleen ja entistä voimakkaampana keskustelu Dawes-suunnitelmasta Kuva käy vähitellen selvemmäksi. Amerikalainen kapitaali vaati yhä päättävämmin Saksan sotakorvaustaakkojen lopullista määrittelyä, t.s. Dawes-suunnitelman tarkistusta. Saksan välittömät vahingonkorvauksen vaatijat, Englanti ja Ranska, ovat, selittävät ne alati, valmiita suostumaan alennukseen siinä tapauksessa, että Yhdysvallat luopuu vastaavassa määrässä vaatimuksistaan niiltä. Ellei niin tapahdu, merkitsee Saksan sotakorvauksien vähennys, että Yhdysvallat, joka yhtyi myöhemmin sotaan Saksaa vastaan ja antoi vähimmän aineellisen uhrauksen voiton saavuttamiseksi eikä kärsinyt mitään vahinkoa omalla alueellaan, olisi ainoa maa, joka tosiasiassa saisi sotakorvausta Saksalta, kun taas Ranska, missä tuhottiin kokonaisia alueita ja missä sota riehui neljä vuotta, jäisi ilman tuhojen korvausta.

Yhdysvallat ei kuitenkaan halua tietää mitään saatavainsa lyhentämisestä. Ja tähän dollarikapitalismin kieltoon töksähtävät kaikki kauniit ehdotukset Dawes-suunnitelman tarkistamisesta. Johtava amerikalainen vahingonkorvausmies G. T. Aulds selittää muitta mutkitta, että ennen sotaa oli Yhdysvallat ja muut maat velassa Europalle 50 miljaardia dollaria, ja ne voitiin suorittaa rettelöittä. Nyt on Europa ja muu maailma Yhdysvalloille velkaa 16 miljaardia dollaria, ja tätä ei haluttaisi maksaa! Yhdysvaltain porvarisluokalla on tietysti mahdollisuus sijoittaa ulkomaalaisista kapitaalisijoituksista aiheutuvat tulonsa uudelleen ulkomaille tai turismatkoihin, europalaisten taide- ja loistoesineiden ostoon jne. Mutta sen sijaan on aivan epäselvää, kuinka Saksa, jolla ei ole raaka-ainetta vientiä varten, voi laajentaa teollisuustuotteidensa vientiä siinä määrin, että sen tähänasti passiivinen kauppabalanssi voisi tulla aktiiviseksi ja sen lisäksi niin voimakkaaksi, että se saa joidenkin miljaardien ylijäämän vahingonkorvaustaakkojen ja lainatun kapitaalin korkojen katteeksi.

Kapitaalisijoitukset tapahtuivat ennen sotaa etukädessä vähän kehittyneihin maihin, jotka saattoivat asettaa elintarpeita ja raaka-aineita maailman teollisuuskeskuksien käytettäväksi. Saksan on hankittava vientiylijäämänsä voimakkaiden kilpailijain kiistämillä maailmanmarkkinoilla. Saksan teollinen vienti on kohotettava 5—6 miljaardilla markalla vuodessa nykyistä määrää korkeammalle. Jokainen yritys tähän suuntaan merkitsee, kun suuret monopoolit Saksassa ja koko maailmassa ovat olemassa, luokkanäkökannalta seuraavaa: Kotimaan hintataso pysytetään hyvin korkeana, jotta siten hankitaan ylivoittoa pilkkahintain varalta ulkomailla. Kun kaikki tuotantokustannukset on myös samaan aikaan painettava pienimpään määräänsä, merkitsee tämä hurjaa vähennystä työtätekevän luokkien tuloissa, mikä muutoin aikanaan selvästi lausuttiin Dawes-suunnitelmassa.

Mutta sotakorvausta ei voida suorittaa juoksevilla arvotuotteilla edes Saksassa niin selvästi havaittavien teknillisten edistysten ja proletariaatin kovin alhaisen elintason avulla, vaan ollaan Saksassa pakotettuja ottamaan yhä uusia ulkomaalainoja, asiainmeno, jonka on kerran jouduttava loppuunsa. Vahingonkorvauskysymyksestä tulee täten mahtikysymys, aivan samoin kuin imperialismin aikakautena jokainen kansainvälinen taloudellinen pulma on valtapulma.

Suomalainen Matkailijakoti ja Asioimisto

Siistiä huoneita sekä ruokaa saatavana päivittäin ja viikottain. — Tulkki ja asioimisto samassa paikassa.
ED. HELSBERG, 1316 St. Antoine St., Montreal, Que.

FINNISH BAKERY
BOX 39 SCHUMACHER, ONT.
E. Kaiho, omis.
RUOKALEIPÄÄ, KAHVILEIPÄÄ, KORPPUJA JA LEIVOKSIA
Ulkolähetykset nopeaan ja huolellisesti. (P

STAR BOTTLING WORKS
K. V. NURMI, omistaja
Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946
VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ

HYVIÄ KALUSTETTUJA HUONEITA
miehille, naisille ja perheille saatavana
Hilda Nurmela
279 Simcoe St., Toronto, Ont.
Kenkäin korjausta otetaan vastaan samassa paikassa.

F. A. RICARD
Tuku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

Huomatkaa!
Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, munien eri laista, on aina hyvää ja tuoretta. (TP
Emil Ojala
Sudbury, Ont.

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Valokuvaustyötä kaikkeata lajista. Suurennuksia ja raamia.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

Dr. F. C. Fraser
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
Vastapäätä Cochranen rautakauppaa
Phone 157
SUDBURY, ONTARIO
HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

MATKAILIJAKOTI
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 532

Toht. Jos. Teich
HAMMASLÄÄKÄRI
Strand teatteri rakennuksessa.
Kirkland Lake, Ont.
Puhelin 44
Kaasun avulla poistetaan hampaita.
SILTA Y.M. HAMMASTYÖTÄ

Hj. Westmann
PARTURILIIKE, PALLOHAALI JA TUPAKKAKAUPPA
sijaitsee
78 LANG ST., COBALT, ONT.
Samassa paikassa ruokaa saatavana aterioittain ja viikottain. — Huoneita vuokrataan.
Tervetullinen kohtelu.
Mrs. Ester Kujala.

LUONNOLLINEN SUKUPUOLIELÄMÄ
(Ainoa teos alaltaan)
Jokaiselle — mutta erittäinkin kaikille avioliitossa oleville ja avioliittoon aikoville — pitäis välttämättömästi olla tämä opas. Hinta $1.50
Tilatkaa osoitteella:
Dr. Koski's Health Service
Box 1197, San Francisio, Calif.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1025 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavia Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavia.
Puhelin Howard 4788.

YKSINÄISET
Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 centtia v.k., yksityisnumerot 10 c.
Lemmen Sanomat, Toim.,
R. I., Box 130,
Ironwood, Mich.

Rahaa Lainataan
kiiteimistöä vastaan.
Kysykää
J. N. DESMARAIS,
McKey Building (P)

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana
Puhelin 121
YELLOW TAXI
Yöllä ja päivällä.
Walter Luoma, Sudbury.

Northern Baking Co.
Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.
Phone 1031
Box 1613, Sudbury, Ont.

Willamette Blvd. Sanitarium
on suurin ja monipuolisin terveyden hoitola lännellä. Physio-Therapy osastossa ovat nykyajan parhaat sähköhoitovälineet aina X-ray koneisiin asti. Täysihoidossa nopein apu akute ja kroonillisissa taudeissakin. 18 vuoden kokemus hieronnan, ruokajärjestyksen ja terveyskylpyjen alalla.
Drs. Kokko & Kokko,
467 Willamette Blvd., Portland, Ore. Puhelin: Walnut 6747.

100
JALKAA LAPAMATOJA
enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua
Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.
ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytteläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.
LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.